

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנינים
ממורינו דאש
הישיבה שליט"א

ס"ה
שנה ב'
פרשת ראה
תשפ"ד

נצ"כ וא"תג"א!
3/4

דאיון של דאש הישיבה
שליט"א לקול ברסלב

ליל שישי פרשת
ואתחנן-נחמו תשפ"ד

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימו -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ראיון של ראש הישיבה שליט"א לקול ברסלב

על ידי האחים החשובים לבית משפחת וועבערמאן שיחיו

השכיחה את זה, ותמיד היו קומץ של אנשים שהיו דבוקים לצדיקים, והצדיקים הזכירו להם שוב ושוב שיש הקב"ה בעולם, הרבה אנשים שואלים למה צריך צדיק, הרי יש את התורה, והתשובה היא, כי היצר הרע עושה הכל שנשכח מהתורה, ונשכח מהקב"ה, ולכן צריכים צדיקים, שיזכירו לנו מה אנחנו צריכים לעשות, והצדיקים עושים הכל שלא נירדם כאן בגלות הנורא, ושתמיד נחזור אל הקב"ה.

ועוד לפני הגלות הנוראה היה כך, תסתכלו בספרי הנ"ך, היהודים היו עדיין בארץ ישראל ובבית המקדש, ושכחו מהקב"ה, והקב"ה שלח להם צרות, והצדיק עורר אותם לתשובה, ושב בתשובה ונושעו, ושוב שכחו מהקב"ה, ושוב הצדיק נתן להם מוסר, וחיזקם באמונה, ושוב חזרו בתשובה, אבל כעת אנחנו בגלות כל כך קשה, על הגלות הזאת אמרו האמוראים 'ייתי ולא אחמיניה', מחכים שהזמן הזה יבוא, אבל לא רוצים להיות בזמן הזה, כי הצרות בעקבתא דמשיחא הם גדולים מאוד, והצרה העיקרית היא הצרה שרבינו דיבר עליה, והרה"ק מסאטמאר מביא את זה בספרו ויואל משה, שלפני ביאת המשיח יגיע מבול של כפירות

לכבוד הראיון ה'מאה' כאן בתכנית של 'האחים מברסלב', יהיה לנו הזכות שראש הישיבה יעלה כאן לראיון בקו, הכנו כמה שאלות לשאול, חלק מהשאלות נשלחו לכאן על ידי המאזינים, שביקשו לשאול את ראש הישיבה, שלום רב לראש הישיבה.

שלום עליכם לאחים וועבערמאן, תודה רבה על זה שאתם זוכים לעשות 'שופר טהור' לאנשי שלומינו, קו כשר למהדרין לשמוע אמונה וחיזוק ועצות מרבינו עם העצות של חברים.

ש. ישר כח על הזמן שראש הישיבה נותן לנו, ואנחנו רוצים לשאול שאלה ראשונה, הסבים והסבתות שלנו, נשמו אמונה, נשמו את הקב"ה, כל הזמן סיפרו לנו כמה הקב"ה גדול, וכמה לא נבהלו מכלום אף בזמנים קשים במלחמה, וכל הזמן הם דיברו מהקב"ה, ממתני קרה הדבר הזה, שאם מישהו מדבר מהקב"ה זה נראה מוזר או שמבינים שהוא ברסלב'ר.

ת. מאז שבני ישראל נהיו לעמו של הקב"ה, התחילו לנשום אמונה ולחיות אמונה, אבל הגלות הארוכה והנוראה

השאלה שוב ושוב, מה ראש הישיבה יענה לאברך ששואל מה הוא יכול להחזיר לראש ישיבה על כל מה שראש הישיבה עושה בעבורינו.

ת. זו שאלה טובה, יש הרבה מאוד דברים, אבל קודם כל אגיד לך מה מוהרא"ש אמר, מוהרא"ש היה אומר תמיד, שבן אדם יעשה חשבון מה קיבל מרבינו, וצריך להחזיר לרבינו את הדברים שרבינו רצה מאיתנו, מה רבינו רצה, הוא רצה שנדבר עם אנשים אחרים על העצות, זה היה כל מגמתו של רבינו, להחזיר את האנשים להקב"ה, יש מקומות שאומרים אצלינו אין את כל הענין של 'ויפוצו מעיינותיך חוצה', יש לנו חסידות, ואנחנו שייכים למקום זה, ולא מחפשים לדבר עם אנשים אחרים, יש לנו את המסורה שלנו, והמנהגים שלנו, והלבוש שלנו, והשפה שלנו, והנוחות שלנו, אבל רבינו לא רצה שיהיה כך בברסלב, ר' נתן כותב שרבינו מאוד הוכיח אותנו וקרא לנו עצים יבשים, שלא מביאים עוד תלמידים.

המטרה זה לא להביא עוד אנשים לחסידות ברסלב, אלא לראות שהעצות של רבינו יגיעו לכל יהודי בעולם, שכל אחד ידע שהקב"ה אוהב אותו, ושכל אחד ידע שהוא יכול לדבר אל ד', ושכל אחד ידע שיש לו דרך ללימוד התורה, והתורה היא לא רק לתלמידי חכמים, אלא לכל אחד יש חלק בתורה, ושכל אחד ידע שהוא יכול להפוך את הבית שלו לבית מקדש מעט, אם הוא יחיה בשלום עם אשתו, כך מוהרא"ש היה אומר שמי שמרגיש הכרת הטוב לרבינו, צריך לעשות הפצה.

עכשיו כשאתה שואל מה אפשר להחזיר לי באופן פרטי, אחרי שבנינו כאן איזה קהילה, הדבר היפה ביותר שאפשר להחזיר לי, זה אם יחיו כאן בשלום, מאוד קשה לשני

באמונה.

רואים היום את דברי רבינו, אין חשיבות לאמונה, מדברים רק מכוחי ועוצם ידי, רק מי שיש לו כסף, הוא חשוב, ורק מי שחזק ועוצמתי הוא חשוב, ושוכחים מהקב"ה, אבל מי שיש לו צדיק יכול להחזיק מעמד באמונה, וברוך השם שאנחנו התקרבונו לצדיק, ורבינו לא נותן לנו לישון, וכל הזמן מזכיר לנו מהקב"ה.

כל הסבים שסיפרו את הסיפורים של אמונה ונשמו אמונה, הם היו קומץ קטן מכלל ישראל, לצערי הרב המון רב מבני ישראל לא עמדו בנסיון, אני לא יודע אם תירצתי את השאלה, אם זה לא תורץ, תשאל שוב.

היה מאוד ברור, שבגלל שהגלות כל כך ארוך וקשה שוכחים מהקב"ה, ועסוקים עם כסף ושאר דברים.

נכון מאוד, והשאלה ששאלת קודם מתרצת שאלה חזקה אחרת שאנשים שואלים תמיד, המתנגדים שואלים למה צריך צדיק, הרי יש את התורה, מסתכלים מה כתוב בתורה, גם כשהולכים לעבודה, מסתכלים מה התורה אומרת, התורה אומרת שאסור לגנוב וכו', אבל התשובה היא, שהמציאות היא שאנשים שוכחים מהקב"ה, כי הס"מ עובד כל כך קשה ומכניס כוחות עצומים להרחיק אותנו מהקב"ה, ולכן צריך צדיק שיחזיר אותנו כל הזמן להקב"ה.

ש. ושאלה זו מביאה אותנו לשאול שאלה אחרת, אם אנחנו זוכים כאן ומקבלים כל כך הרבה עצות, והאברכים כל כך מרוצים כאן בקריה, ויש להם חיים יפים, והם מרגישים שרוצים להחזיר משהו לראש ישיבה, על מה שהוא עושה לנו, הרבה שואלים את

פתח את בית לכולם כדי להציל את הדור, הוא הורה להכניס ילדים אף מבתים שלא קשורים לסאטמאר, אני קראתי מהתלמידים הראשונים שכתבו, שחסידי הגיעו להגיד להרה"ק מסאטמאר, שהגיעו אנשים שיש להם טלוויזיה בבית, לרשום את בניהם במוסדות, והם אנשים שאין להם שייכות לסאטמאר, והם לא מציינים לרבי, אבל הוא לא הסתכל על זה, כי אחרי המלחמה, הוא עמד כמו מציל שעומד ומציל אנשים מטביעה, ורק אחרי זה, זה נהיה שרק חברי הקהילה שולחים לשם את ילדיהם.

ש. ראש הישיבה מדבר איתנו הרבה על תפילה, והרבה על התבודדות, אבל הרבה פעמים כשראש הישיבה נותן דוגמא על התבודדות, אומר ראש הישיבה שהולכים לפינה ואומרים, רבש"ע עזור לי עם אשתי, רבש"ע עזור לי עם ילדיי, רבש"ע עזור לי עם פרנסה, ולכאורה זה תפילה, האם התבודדות זה לא יותר להשיח את הלב, כי לפי הדוגמאות והמשלים זה נשמע יותר תפילה, ומה זה התבודדות.

ת. התבודדות הכוונה להשיח את הלב כמו שמדברים עם חבר, אבל מאוד קשה לתת דוגמאות על זה בשיעור, כי כל בן אדם יש לו את הדרך שלו, ותלוי בסיטואציה שלו, ואכן כשבן אדם מתפלל ואומר, רבש"ע אני רוצה להצליח עם ילדיי, רבש"ע אני רוצה שלום בית, זה תפילה, אבל להשיח את הלב, זה כמו שמדברים עם מטפל, מספרים את הכל, ניסיתי זה וזה ולא עזר, ואחרי זה עשיתי ככה וככה, ואני לא יודע אם להיות יותר קפדן עם ילדיי או פחות, זה התבודדות, ועיקר ההתבודדות הוא כשזה נוגע לרוחניות, תפלה ברוחניות זה רבש"ע הצילני מיצר הרע, והתבודדות הכוונה כדבר איש אל

אנשים לחיות בשלום, כי כל אחד חושב אחרת מחבירו, כי גם אם אתה וחבר שלך מבינים טוב אחד את השני, ואתם יכולים ביחד לצחוק על מישהו שלישי שמבין אחרת, בכל זאת יש אף בינך לבין חבר שלך משהו שאתם לא מסתדרים לגמרי, ויציק לך למה הוא חושב אחרת ממך, ולכן כשיעזרו לי לבנות כאן את המקום על ידי עשיית שלום אחד עם השני, בזה יוכלו להחזיר לי, יש עוד הרבה דברים שאפשר להחזיר לי, למשל שלום בית, מאוד מאוד מציק לי אם אני מקבל מכתב מאשה, שבעלה נוסע עם חברים לסאונה, והיא יושבת לבד בבית עם הילדים, גם על זה אפשר להגיד שאני מצפה שהאברכים יחזירו לי אחרי שכל כך קשה עבדתי עבורם לשידוך, וכך אפשר להגיד על כל הלימודים כאן, אבל שני הדברים העיקריים שאפשר להחזיר, זה הפצה ושלום בין האנשים.

ש. כשמדברים על הפצה, יש שאלה מעניינת, הרי הרה"ק מסאטמאר פתח את הבית ספר לבנות עם שבע בנות, והרי בסאטמאר אין ענין של הפצה, ללכת ולפרסם שיש רבי שמחזק אנשים, א"כ איך יכול להיות שזה כל כך גדל, ויש היום עשרות אלפי ילדים במוסדות סאטמאר.

ת. קודם כל הבית ספר בסאטמאר לא התחיל עם שבע בנות, כי אם שתי בנות, אחת מהם היא אחותה הגדולה של אמא שלי, אשת הרב יצחק מאשקאוויטש שיבלחט"א, והשניה היתה הבת של הברך משה זצ"ל, אשת אב"ד סאטמאר בארא פארק, שני הבנות כבר אינן בין החיים, ועכשיו לשאלתך, כשרבינו מסאטמאר פתח את הבית ספר זה לא היה כמו היום, שהמוסד שייך רק לחברי הקהילה, כי הצדיק

שיכלול גם הודאה, כי הרבה פעמים מרוב שרק מבקשים אפשר ליפול לעצבות, כי אנשים לא קולטים כמה טוב הקב"ה נותן להם, והם יושבים ומצפים לישועה, ולא רואים שהישועה מגיעה, לכן רבינו אמר שההתבודדות צריכה להיות יחד עם תודה והודאה, ושישוחח את הלב על כל הנסים שהקב"ה עושה איתו, ואח"כ יבקש מה שעל לבו, כדי שלא יגיד לעצמו, העצה של התבודדות לא עובדת עבורי, אלא להיפך, יודה להקב"ה ויראה שהעצה עובדת טוב, כי יש כל כך הרבה דברים טובים.

אחרי זה יש חלק התבודדות של תשובה עם וידוי דברים, מספרים להקב"ה כל מה שעשינו, ומתחרטים, ומבקשים מהקב"ה שיעזור לנו הלאה להיות יראי שמים, רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן חלק א' תורה ב', שהתפילה היא החרב של יהודי, וכשמחזיקים חרב צריך להחזיק ישר, לא ללכת ימין ולא שמאל, ולכן צריך להיזהר לא לעשות התבודדות על צד אחד, לא רק על הודאה ולא רק על בקשה, אלא כל הזמן גם וגם, וכך החרב יהיה ישר, רבינו מדבר שם באריכות לא לנטות ימין ושמאל.

בליקוטי הלכות מבאר את הדברים, שיש את שני הקליפות, קליפה מימין וקליפה משמאל, שיש את הקליפה של ימין, שנראית טוב כי היא ימין, אבל היא קליפה, וזה קליפת ישמעאל, ישמעאל הכוונה שהקב"ה שמע לתפילתו, וזה האנשים שאומרים שאין מה לבקש מהקב"ה, כי הקב"ה עושה רק טוב והוא כבר מזמן הקשיב לתפילותינו, זה נכון שהקב"ה עושה רק טוב, אבל זה קליפה כי זה לוקח את האדם מהתפילה אל ד', כי הקב"ה רוצה שאנחנו נתפלל אליו אפילו שהכל טוב, ובצד שמאל יש את הקליפה הנוראה של עשו, האומר לית דין ולית דיין,

רעהו, רבש"ע יש לי נסיונות כבדים, ואני יודע שהטלפון לא טוב עבורי, אבל אני צריך את זה לעבודה, והחלטתי לא לקחת את זה אחרי העבודה, אבל אני לא עומד בזה, וככה משיחים את הלב, אותו דבר זה בשלום בית, רבש"ע אני כל כך מנסה לעשות הכל שיהיה לי שלום בית, הלכתי וקניתי מתנה לאשתי, והיא אומרת לי שזה לא מתנה, ואחרי זה היא מבקשת ממני כך וכך, ואני לא יודע מה לעשות.

עכשיו כשאתה שואל למה אני בדרשות לא נותן דוגמאות של התבודדות, הטעם לזה היא כי אי אפשר להעתיק את זה, זה משהו שכל אחד מדבר לפי הלב שלו ולפי השפה שלו, א"א להעתיק מאחד לשני, אני מדבר כמו שמוהרא"ש היה מדבר, מוהרא"ש היה נותן דוגמאות של תפילות, אין ספק שלא מספיק שאומרים רבש"ע תציל אותי מהיצר הרע, אלא צריך לספר להקב"ה כל מה שעובר עלינו, אפילו דברים שא"א לספר לחבר כי מתביישים, מהקב"ה אין מה להתבייש, יש לספר הכל, תפילה זה מאוד פשוט, רבש"ע אני צריך כסף אני צריך לקנות רכב, והתבודדות זה, רבש"ע אין לי כסף, ואשתי צועקת עלי, ואני לא יודע מה לעשות, אני הולך לבית מדרש ולווה כסף מאנשים, וצובר חובות, מה יהיה כאן, רבש"ע אני לא מבין רמזים, אני מבין שאני צריך לשוב בתשובה, אבל כבר נסיתי וזה לא הולך, רבש"ע מה הצעד הבא שאני אמור לעשות.

ש. האם יש משהו במה שאומרים, לחלק את ההתבודדות לכמה חלקים, הודאה, תפילה, ותשובה עם וידוי, או שזה רק לשוחח עם ד'?

ת. אין ספק שההתבודדות הכוונה לשוחח עם ד' כמו עם חבר, אבל חייבים

שנוגע בענייני השקפה, אין מה לעשות, זה המקום כאן ואי אפשר לשנות את ההשקפה, אבל אם מישהו מרגיש שעשו לו עוול, בין אם זה ממני ובין אם זה ממישהו יותר גדול ממני, שיבוא להגיד, אסור לעשות עוול בשום אופן לאף אחד, אבל אם זה בעקרונות של הקהילה אין מה לעשות, אי אפשר לשנות את העקרונות בגלל שזה לא מוצא חן למישהו, אבל אם ביישו מישהו חייבים לפייס אותו, גם אני מבקש סליחה אם מישהו נעלב ממני, גם הרה"ק מסאטמאר פייס אנשים, וגם מלמד שפגע בילד הוא חייב לפייס אותו.

אולי יש אנשים שחושבים שאם יגידו שחושבים אחרת ממה שנוהגים כאן, הם לא יהיו יותר מקובלים כאן בקהילה, זה טעות גדולה, כי אני לא יודע אם יש כאן בקהילה משהו שאם לא עושים את זה, אנשים לא יהיו מקובלים כאן, למשל אם אברך יחליט שהוא לא נוסע לאומן, אולי איזה חבר ימצא אותו ויכניס לו איזה עקיצה, אבל זה דבר פרטי מול מישהו כי הוא יכול להמשיך ולהיות כאן בקהילה כאילו לא היה, גם אם מישהו עושה שמחות יקרות, לא קרה כלום, אבל אם הוא עושה את זה כאן בקריה, וזה יגרום לאחרים גם לעשות את זה, אין לי ברירה ואני חייב לדבר מזה בשיעורים, אבל באופן פרטי יעשה כל אחד מה שטוב בעבורו, ככה באופן כללי אין לי ממש תשובה לשאלה שלך, אולי תסביר את זה יותר פרטני.

ש. למשל אדם רואה שכתוב במודעה שהולכים להתפלל בתשע, והוא מגיע בתשע ורואה שכבר התחילו וכבר אוחזים בשמו"ע, הוא לא רוצה שיכאב לו, והוא רוצה להמשיך להתפלל ברוגע מבלי שזה יפריע לו, מה לעשות, הוא לא רוצה עכשיו לכעוס על כל הקהילה?

המכחיש את הכל, אין כלום, אין בקשה אין הודאה, הכל טבע מקרה ומזל, ואין מה להתפלל אל ד', זה המזל שלך תבלע את זה אי אפשר לעשות כלום, ולכן אמר רבינו כשאוחזים את החרב צריך להחזיק באמצע, מצד אחד הודאה ומצד שני בקשה, לא לנטות ימין ושמאל.

ולכן כשיש למישהו חמש דקות או עשר לעשות התבודדות, שיחלק את זה לשני החלקים האלו, וזה ממש א מחיה, יש בזה הכל, אני כל כך מחיה את עצמי כאן בקיץ בהתבודדות.

היה השבוע בעצתו אמונה על ישמעאל ותפילה.

ת. כן, מוהרא"ש אמר על מה שאומרים שישמעאל יכבוש את העולם, שהכוונה שתפילה תכבוש את העולם, כי ישמעאל זה תפילה, רק תפילה תעזור לנו בעולם.

ש. יש לנו שאלה על מה שראש הישיבה אמר שצריך שיהיה שלום בינינו, קיבלנו כאן שאלה מאנשים ששלחו לשאול, שהם נמצאים כאן בקהילה, וב"ה מיום ליום נהיה כאן יותר טוב ויותר גדול, חדר ובית ספר, וגבאים וחברי הנהלה, ויש כל כך הרבה דברים, ולא כל דבר מוצא חן בעיני אנשים, ויש אנשים הגיעו לכאן כי מצא חן בעיניהם דרך הלימוד או שלום בית, אבל יש להם דברים אחרים שמציק להם, למשל איך חברי הנהלה מנהלים את הדברים וכדו', ורוצים להמשיך ליהנות עם מה שמוצא חן בעיניהם, ושואלים איך להתמודד עם מה שמפריע להם?

ת. אני לא מבין את השאלה, אם יש משהו שמציק לו על מה שאני עושה, הוא יכול לבוא ולשאול או לכתוב לי, אם זה משהו

בתור ילד, אולי לא ממש דומה אבל קצת דומה, ראש הישיבה ועוד אברכים, למשל אני, היינו יחד אצל מוהרא"ש, ושמענו אותם דרשות ואותם דיבורי חיזוק, אבל רואים שיש אנשים שגדלו אחרת אחד מהשני.

ת. הקב"ה בורא את כל אחד בצורה אחרת, אבל עצם הדבר להיות 'צדיק', כל אחד יכול, רבינו אמר מפורש שהוא הגיע למדרגותיו כי דיבר הרבה אל הקב"ה, ולא בגלל זכות אבות, ורבינו אמר שכל אחד יכול לעשות את זה, אבל אחרי זה יש כשרונות לאנשים, יש מישהו שיכול להיות גבאי, ואחד יכול להיות ראש ישיבה, ואחד יכול להיות דרשן, אלו מתנות שהקב"ה נתן, אחד קיבל מתנה מהקב"ה להיות מלמד, ואחד קיבל מתנה מהקב"ה לכתוב טוב, אי אפשר לרצות להיות דרשן וכו'.

אני זוכר שלפני שנים קירבתי מישהו להיכל הקודש, והוא אמר לי, שיש לו משיכה להיות משפיע ולהיות רב, ואמרתי לעצמי, רבש"ע מה זה הדבר הזה, אני לא רוצה, ואין לי ברירה, מה שמוהרא"ש אמר לי אני חייב לעשות, פעם הגיע מישהו לרבינו ואמר שרוצה להיות מנהיג, רבינו אמר לו שהוא יהיה כזה מסכן אחרי זה, כי הוא לא יוכל לברך ברכת המזון, וכל הזמן יחשוב איך מסתכלים עליו, יהודי פשוט יושב בסעודה שלישית והתעורר מהדיבורים, יכול לפחות לברך ברכהמ"ז בהתעוררות, אבל מי שיושב בשולחן הכבוד, חושב על כל תנועה, מה יגידו על זה.

אני הגעתי להיכל הקודש, רק כי לא רציתי להיות כלום, כי בקארלסבורג הייתי הנכד הבכור, וניהלתי את הכל, ורציתי רק להיות ירא שמים פשוט, ולכן ברחתי להיכל הקודש, לשבת בפנינה בבית מדרש, ולדבר

ת. זה כבר בעיה פרטית שלו, מה הוא יעשה בביתו עם הטשולנט נשרף אצלו, ומה יעשה אם לאשתו יש משהו שמציק לו, וכי בגלל זה ישבור את כל הבית וכעס על כולם.

א.א.ה.

ת. מה א.א.ה., אם לא הבנת אסביר לך, אם לא הכינו אצלו את הטשולנט בבית, יש לו שתי אפשרויות, או לכעוס כל השבת, או להבין זה הבית שלו וזהו, וטוב לי ככה, ויש דברים שאפשר ללכך, גם עם אשתו, וגם כאן בקהילה, אם למשל זה קרה כי אני התחלתי קודם להתפלל, וזה יכול לקרות אצלי שאני אומר זמן ומתחיל לפני זה, שיבוא לדבר איתי על זה, ואם אחד הגבאים עשה את זה, שידבר עם הגבאי.

ש. ואם הוא לא רוצה לבוא לדבר על זה, והוא לא רוצה שיכאב לו, מה יעשה?

ת. יש שתי עצות על כך, התבודדות ושיחת חברים, אי אפשר להישאר אצל צדיק בלי שתי הדברים האלו, ואני מדבר כמובן על חבר טוב שאפשר לשוחח איתו, לא חבר רקוב חס ושלום, אם יש חבר טוב מדברים איתו כל דבר שקשה ומפריע, כאן בהיכל הקודש אפשר להישאר רק אם עושים התבודדות כל היום, ורק אם יש חבר טוב שאפשר לדבר איתו על כל דבר שמציק, רבינו אומר את זה, ומוהרא"ש אמר שלכן היה לאדם הראשון את הקב"ה, כי לא היה לו חבר טוב לשיחת חברים.

ש. כשמוהרא"ש היה ילד, היה לו שאלה למה הקב"ה בחר באנשים מסויימים לצדיקים ולא כל אחד יכול להיות צדיק, עד שהתקרב לרבינו וראה שכל אחד יכול להיות צדיק, אני רוצה לשאול קצת אחרת את שאלת מוהרא"ש

באיזור הישן, למשל כמוני, ורוצים מאוד להשתתף בכל השבתות והימים טובים שראש הישיבה כאן בקריה, מה הם יכולים לעשות, האם לחפש דירה חדשה, כי הרבה אנשים הגיעו לגור כאן באיזור, רק כי הם רוצים להיות ליד ראש הישיבה.

ת. התשובה לזה היא, שאין שום תכנית, אני רק יכול להגיד לך מה אני מדבר עם חברי ההנהלה, כשבנו את הקריה לפני כמה שנים, מאוד ביקשו ממני שאני אקנה דירה בקריה, ואמרתי להם משפט: כשאני אקנה לעצמי שטח לדירה, מצד אחד אני מאוד יסייע לבניית הקריה, אבל מצד השני אחריב את הקריה, ובדיוק מה שאמרתי ככה נהיה, כי התחילו לבנות את הקריה, ואחרי כמה דירות הכל נעצר, והקריה נהפכה להיות ליצנות, וחשבתי הרבה האם לקנות את הדירה או לא, אבל מאוד רציתי שהקריה תפתח, לכן קניתי את הדירה בהאשקי, וב"ה זה נתן תעופה גדולה לקריה, והאיזור שיש שם הכי הרבה אנשי שלומינו תלמידי היכל הקודש, זה בקרית ברסלב, אבל מצד שני הדירה בהאשקי עצרה את תנופת הבניה, כי אין באיזור של האשקי לקנות עוד דירות, וזה נכון שיש כאן באיזור עוד כמה דירות של גויים, אבל במחיר כפול ומכופל, וזה לא נכון וראוי לקנות במחיר כזה, וגם אם זה כן נכון כי זה מה יש, אבל מה יהיה אחרי זה, אין עוד פוטנציאל לקניית דירות באיזור, ואני רוצה שהציבור יתרחב לאיזורים אחרים כדי שיוכלו לקנות דירות בזול.

ולכן דיברתי עם ההנהלה שאולי כדאי שאבוא לשבתות באיזור החדש, כי שם יש פוטנציאל לבניית דירות נוספות, אמרתי להם, שאני כבר הגעתי לגיל כזה, שכבר לא קונים דירה, יש שיר ברסלב, מחפשים

עם ד' תחת הטלית, ושלא יהיה לי קשר עם אף אחד, ואכן בשנים הראשונות להתקרבותי, פשוט הרגשתי שעפתי לתוך הגן עדן, לא דיברתי כלום, ולא לימדתי ברבים כלום, בשקט בשקט עשיתי נקיון לבית המדרש ולשירותים, אבל כל הזמן ישבתי באיזה פינה, וכל כך שמחתי תחת הטלית שלי, לא דיברתי עם אף אחד, חוץ מלהגיד יפה שלום, ואחרי זה אמר לי מוהרא"ש להיות מנהל בישיבה, ואחרי שפיטרו אותי משם, אמר לי מוהרא"ש לפתוח את הישיבה, ואחרי זה אמר לי מוהרא"ש לתת את השיעורים בבית מדרש, ואחרי זה אמר לי לדבר עם האברכים, ואחרי זה אמר לי להנהיג, ואני צייתתי לכל מה שאמר לי, אבל באופן כללי חייב כל אחד לדעת שהוא יכול להיות צדיק גדול, ורק כשמשיח יבוא, יראו מי באמת יותר גדול מהשני, רק בשמים יודעים, אבל כאן בעולם לא יודעים מי יותר צדיק, אחד קיבל את הכשרונות מהקב"ה להיות גבאי, ואחד להיות מלמד, לא כל אחד יכול להיות מלמד, יש מלמד שעובד קשה כל הזמן, ויש מלמד שעובד קשה כמה ימים ראשונים, ואחרי זה הוא כבר מנהיג טוב את הכיתה, הוא רק צריך להכין את השיעורים, ולמשל אתה ר' יואל שואל כל כך טוב, לא כל אחד יכול לשאול כך ולעשות ראיונות טובים כאלו, לפעמים אני חושב לעשות למישהו ראיון, ואין לי מה לשאול, ולך יש את הכשרונות.

האם מה שדיברתי ענה לך על השאלות? לפעמים מדברים ומדברים ושוכחים לענות על מה ששאלו.

ש. כמובן, נשאל עוד שאלה שקצת קשה לנו לשאול, יש שמועות שראש הישיבה הולך להעתיק את מגוריו לאיזור החדש בקריה, והרבה אנשים שיש להם דירות

באב, ואם ראש הישיבה נכנס אחרי שכולם ישבו, היה נראה שהוא דורך על כולם עד שמגיע למקומו, ולכן היה צריך להיכנס לפני כולם, או לעשות את מקומו ליד הדלת, ומאז משתמשים בביטוי הזה בנוגע לפגיעה בתלמידים, ולכן כשגרים כאן בקריה מאה וששים משפחות, ורובם רוצים להיכנס, כמו שהיה שנה שעברה שרק עשרים משפחות נשארו בקריה, זה נקרא לפסוע על ראשי עם קודש, כי קשה מאוד למצוא אכסניא בעיר, מוצאים איזה חור קטן ומשלמים הון עתק, ולכן אני מעדיף לבוא לקריה, כי עדיף שרק אני אכנס.

ואם אהיה בשמחת תורה בהאשקי, הרבה אנשים יצטרכו ללכת מהלך של שעה, ואלו שגרים באיזור החדש, לא יוכלו בכלל להגיע עד להאשקי, ולכן אני מעדיף להיות באיזור החדש, בתוך מחסן, אם הייתי מסתכל על הנוחות שלי, נוח לי בבית בויליאמסבורג, ונוח לי בהאשקי, אבל אני רוצה לבנות את הקריה, אתמול דיברתי עם הדיין על כך, כי כל השנים הוא נסע לשמחת תורה לבאר פארק, ואמרתי לו שאני מקווה שהוא לא ישאר השנה בקריה, כי אני רוצה שהוא יבנה שם את הקהילה, ויהיה עם האנשים שלא יכולים להגיע לקריה, ובתוך דבריו הוא אמר לי, שהוא לא רוצה להגיד ח"ו מה לעשות, ולא רוצה להביע עמדה, אבל הוא חושב שלא כדאי ללכת לאיזור החדש לרחוב ירושלים, כי מותר ללכת מהלך של שעה להקפות, וגם מי אומר שהאנשים שגרים שם באיזור החדש, רוצים את כל השמחת תורה וכל ההנהגה, הם צריכים את ראש הישיבה רק למוסדות ולא להקפות, ככה היה עם ראשי הקהילה אצל הרה"ק מסאטמאר, הם לא התפללו איתו יחד, הם התפללו בבתי כנסיות לא מסאטמאר, אבל עשו כל מה שבידם שהרבי יעשה הקפות,

דירה וכבר צריך לחפש קבורה, אברך צריך לחפש דירה, אבל בגיל שלי אני כבר לא מחפש דירה, כמובן שאני לא יודע מה יהיה, כי הקב"ה מנהל את העולם, ואני מוסר את עצמי לידיו של הקב"ה, אני לא יודע אם יש עוד משהו שכל כך בכיתי עליו בחיים כמו הקריה, היו כאלו בכיות וכזאת התבודדות על בניית הקריה, משהו שלא היה אף פעם, מי אומר שזה יצליח ומי אומר שזה נכון, אני כל כך רציתי לדבר עם מוהרא"ש על זה, ולפתע הוא הסתלק ולא הספקתי לדבר על זה, ובתקופה האחרונה חשבתי לתפוס איתו שיחה על זה, ולא איסתעייא מילתא, ובכיתי המון להקב"ה, שנה שלימה שרק זו היתה ההתבודדות שלי, האם לעשות את זה או לא, האם מותר לעשות כך או לא, האם זה דבר טוב או לא.

וכעת חשבנו שהיות ובאיזור החדש יש יותר בתים וביותר זול, אולי נבוא לכאן לעזור לאנשי שלומינו, לא היתה החלטה לעבור לכאן, ובטח לא לקנות דירה, אולי מישהו יקנה ואני אתאכסן אצלו בשבתות, ברגע שיהיה איזה החלטה כמובן שאודיע לכם, ואני מאוד מקווה להקב"ה שאני לא עושה עוול לאף אחד, אני לא רוצה לעשות עוול חס ושלום לאברכים שקנו דירה בהאשקי, האברכים שבזכותם נבנתה הקריה, חס וחלילה לעשות להם עוול.

גם כעת בנוגע לשמחת תורה אני עושה הרבה התבודדות, אם זה היה תלוי בי והייתי יכול לגרום שאף אחד לא יבוא לויליאמסבורג, ואני אשאר בעיר עם מנין של עשר אנשים, זה יכול להיות הכי טוב, כי אני לא רוצה לדרוך על ראשי עם קודש, זה אחד הדברים שחז"ל כותבים על מנהיג שלא יפסע על ראשי עם קודש, בזמן חז"ל ישבו כולם על הרצפה, כמו שישבנו בתשעה

ת. שישאל את מורה דרכו מה לעשות בחייו, האם ללמוד כל היום, או לעבוד חלק מהיום, או לעזור לאחרים, אנשים שואלים מורה דרך על קניית בית, זו רק שאלת אגב, עיקר השאלה שיש לשאול את המורה דרך, מה עלי לעשות כאן בעולם הזה, איך אעבוד את ד', לאנשים לא קל לשאול את זה, אבל זה לא אומר שעכשיו כולם חייבים ללכת לשאול, מי שקשה לו, שישאל.

זה מאוד קשה לענות לאדם מה תפקידו בעולם, לרבינו היה תלמיד, ר' נפתלי, הוא היה סוחר, הוא מכר בגדים, הוא לא שאל את רבינו אם לסגור את החנות, אבל רבינו רמז לו, ושאל אותו, אתה באמת הולך כל יום לחנות? שש ימים בשבוע? הוא הבין מזה שמספיק ללכת יום אחד, ואז רבינו שאל אותו, יום שלם יושבים בחנות? ומזה הבין שגם זה הרבה.

אבל כמובן שצריך לזה גם הרבה התבודדות, כל אחד צריך לשאול את הקב"ה 'מה תפקידי בעולם', אני שואל את הקב"ה את השאלה הזאת כל יום, אני לא בטוח שתפקידי בעולם זה מה שאני עושה עכשיו, כל יום חייב יהודי לעשות חשבון הנפש, התחלתי לאחרונה לתת שיעורים לאברכים צעירים, מה אתם חושבים, למה עשיתי את זה, וכי אין לי מספיק עבודה, יש אנשים שחושבים שאם הם מוציאים חוברת שלימה כל שבוע, זה כבר מספיק עבורם, או יש יהודים שחושבים שתפקידם לתת שיעור פעם אחת בשבוע, או יש אנשים שמדברים פעם ביום עם כל המנהלים של המוסדות, ומה עושה יהודי שעושה את כל זה ביחד, לכאורה זה די והותר, אבל אם עושים התבודדות רואים שחייבים לדבר עם האברכים הצעירים, וזה לא שמישהו הגיע אלי ואמר לי מה לעשות, עושים התבודדות,

ושלרבי יהיה את כל מה שהוא רוצה, הם בנו לו את המוסדות ואת קרית יואל, והם לחמו בעבורו בכל דבר, אבל לא היו מהאנשים האלו שרצו אחריו, סבא שלי וסבא שלכם היו מה'יונטשי', המיושנים שרצו אחרי הרבי, אני עוד יחשוב על זה ואעשה התבודדות, ואשאל את אנשי שלומינו מה לעשות, אבל זה כן הוחלט שבשמחת תורה אני בקריה.

אנחנו מאוד רוצים לבנות את האיזור החדש, כי יש שם מקום להרבה דירות, ולא צריך לבנות בית מדרש, כי יש שם בית מדרש ענק, כל המקום העליון של הבית ספר, איפה שהיה ההכתרה של הדיין, וסיום מסכת, כל הציבור יכול להיכנס שם, נראה איך ד' ינהיג את זה.

ש. ראינו שלאחרונה התרוקנו התושבים בויליאמסבורג, כולם עברו לקריה, האם יש רצון לראש ישיבה שבאמת כולם יעברו לקריה.

ת. חס ושלוש, אם הייתי רוצה שכולם יעברו לקריה, הייתי בעצמי עובר לקריה, אני רוצה שיהיו אנשים בעיר, אני חשבתי שאתה תשאל אותי למה אני לא עובר לגור בקריה, והסיבה היא כי אני לא רוצה שיסגרו את המוסדות בעיר, אני כן רוצה שאוכל לעבור לקריה, והמוסדות בעיר יעמדו על תילם על אף שאני לא שם, כי איככה אוכל וראיתי באובדן מולדתי, איך אני יכול לצאת לגור בקריה, אם על ידי זה יסגרו את 'סקילמאן', הרי שם כל הדם שלי והחיים שלי, אני מנסה להתחיל לעמוד בצד, שמישהו אחר יתחיל לנהל את התלמוד תורה, ואם אני נוסע לשבת שיהיה מישהו שינהל את הבית מדרש, אולי כך אוכל להעתיק משכני לקריה.

ש. לכל אחד יש תפקיד בעולם, מאיפה בן אדם צריך לדעת מה תפקידו בעולם?

מהאדמו"ר שלו חיזוק בכל ליל שישי, מה חובתו בעולמו, מה עליו לעשות, הבאטע שלנו זה השיעור בליל שישי, אתה שומע כל שבוע מחדש על מה אתה צריך להתרכז, ועל מה צריך להתבודד, ולבדוק את עצמו, איפה השחרית מנחה מעריב שלו, ואיפה הוא אוחז בלימודים, ומה קורה עם השלום בית שלו, ומה קורה עם השמירת עיניים, ושוב ישמע על הטכנולוגיה, ושוב על שעות העבודה והבית, זה לא שהאברך כאן לא מקבל את הבאטע, הוא מקבל יותר מבאטע אחר.

אסביר לך משהו על הבאטע, מילא בשבועות החורף, יש אנשים שמסיימים את הסעודה בשעה שמונה בערב, אף אחד לא הולך לישון בשעה כזאת, אבל בקיץ מסיימים בין אחד עשרה וחצי לשתיים עשרה, אם הוא אברך שלא עבד קשה במשך השבוע, והוא לא עייף, יכול להגיע, הדלת שלי פתוחה, יש בחורים שמגיעים ושרים קצת ומשוחחים מרבינו, אבל אברך נשוי צריך להיות בבית, אם אשתו מאפשרת לו לצאת זה כבר משהו אחר, ויש דברים שאני רואה בעיניי, אברך כולל יכול להיות כל השבוע בבית, ולכן הוא יכול לעלות אלי בליל שבת, אבל אברך שעובד במשך השבוע, כשמגיע ליל שבת העיניים שלו נעצמות באמצע הדגים, אברכים מספרים לי שהם נרדמים מיד בתחילת הסעודה, ולכן אין להם אפשרות לבוא, הרי מה המטרה של ה'באטע', להכניס יראת שמים בלב לכל השבוע הקרוב, ולמה שאברך לא יוכל לקבל את זה בליל שישי, במקום לצאת עם חברים לסאונה, שילך לבאטע של האדמו"ר שלו, אני לא כל כך מביין בבאטע ובאדמורו"ת, אבל שילך לחפש דיבורים של יראת שמים לכל השבוע, למה רק ליל שבת מעניין, למה רק כשיש בירה.

מה היה רע שהדיין אמר את הקינות בתשעה באב, זה קרה אחרי התבודדות, הבנתי שאני לא צריך לעשות את זה.

ש. אברך אחד שואל, שהוא היה רוצה שיהיה לו רב, שיעשה בשבילו כל מה שרב עושה, שיקח סידור קידושין, וסנדקאות, ויעשה 'באטע' וכו', וכאן הוא מרגיש שראש הישיבה בורח מהדברים האלו, ואומר לו לכבד את אביו בסנדקאות וכדומה.

ת. מה לעשות, זה המטרה של המקום כאן, זה מקום עם שכל של רבינו ושכל של מוהרא"ש, אם האברך לא מבין אפשר להסביר לו שזה צודק לתת לסבא שלו, הרי לא באמת חסר משהו לאברך אם הוא נותן את זה לסבא שלו, צריך ללמד אותו לעשות מה שהכי צודק ונכון, וזה הכי נכון לתת לסבא שלו אם יש לו סבא, בנוגע לסידור קידושין, מי שבאמת רוצה דווקא אותי, יודע מה לעשות, הוא מחתן בישיבה, ומה תעשו יום אחד כשכל זה יעבור לדיין, כי סידור קידושין מגיע לדיין, ומה יגידו אז, ובנוגע ל'באטע' [שבת אחים], אני שואל אותך, מה אברך אמור לעשות בליל שבת בקיץ בשעה 1 בלילה, להסתובב בבאטע או להיות בבית, כמובן הוא חייב להיות בבית, יש לו אשה וילדים, זה מה שצריך לעשות.

יש מקומות שכל החסידות עומדת על הטיש בליל שבת, מצויין, אם הוא שיין לקהילה כזאת, שיעשה את מה שדורשים ממנו, כי בטיש הוא מקבל חמימות והתלהבות לכל השבוע, ב"ה כאן נותנים דרך הלימוד, וחיזוק להתבודדות ולשלום בית, וזה מה שהקהילה דורשת, הקהילה בנויה על דרך הלימוד תפילה ושלום בית, לתת שוב ושוב חיזוק על זה, והאברך הזה שהולך לבאטע בכל ליל שבת, לא מקבל

הגיע לכבד אותי בסנדקאות, ואמרתי לו שיכבד את סבא שלו, והוא לא רצה לתת, כשהגיע שעת הברית חשבתי מה לעשות, כי זה טוב שתדעו, אם מכבדים מישהו בסנדקאות, לא מזמינים באותו יום, אומרים לפחות יום לפני, כי אנשים רוצים להכין את עצמם, לא כל אחד הולך למקווה כל יום, ואנשים יודעים שזה כמו המזבח והקטורת ורוצים להכין את עצמם לזה, זה לא כמו 'אל הכסא' ו'מהכסא' שאפשר להכריז בשעת מעשה, וחשבתי לעצמי מה אני עושה כאן, אם אכריז את הסבא לסנדקאות והוא לא הכין את עצמו, אולי יכאב לו, אבל אחרי התבודדות אמרתי להכריז את הסבא, ובסוף הסבא ניגש אלי ואומר לי, עכשיו אני רואה שיש במקום יראת שמים, מקום שמכבדים את ההורים זה מקום עם יראת שמים.

ש. זה מעניין כי אם הנכד שלו היה תלמיד של רב אחר, הסבא לא היה כועס אם היו מכבדים את הרב ההוא.

ת. זו שאלה טובה, ואולי תעשה ראיון עם הסבא ותשאל אותו, ונראה מה יענה.

אתה אומר שאני מנסה לברוח מכל דבר, תראה אני לא יכול ללכת לכל שמחה של כל אחד, זה דבר קשה מאוד, אבל אמרתי לאברכים: 'אני לא הולך לשמחה שלו, כי אני הולך אליו', כי אני עושה בזמן זה דברים לטובת הכלל והוא בעצמו ירוויח מזה, אצל רבינו היה פעם חלום בחנוכה, שאורח הגיע למישהו, ואמר לו שהוא הולך ממנו כי הוא רוצה להגיע אליו, אסביר לך, תגלחת באמת עושים אצלי וזה לא לוקח הרבה זמן, אבל אם הייתי צריך ללכת לכל 'וואך נאכט' ולכל בר מצוה, אני הולך מהם, כי הייתי יכול בזמן הזה להשקיע משהו עבורם.

ש. אני לא יודע עד מתי אפשר לשאול שאלות, אבל יש לנו עוד שאלות כאן.

אצל מוהרא"ש אנחנו מוצאים שני סוגי מכתבים בנושא זה, בהתחלה כשעוד לא היתה קהילה, הוא כתב באשר בנחל: אין לאברך מה לצאת מביתו בליל שבת, בשנים יותר מאוחרות יש מכתבים: למה אני לא רואה אותך בליל שבת ב'שבת אחים', כמובן יש מכתבים של חורף ויש של קיץ ויש של יבנאל וכו'.

אני רוצה להגיד דבר אחד בנוגע לשיעורי ליל שישי, אברך שיבוא, ולא יעשה טובה לבוא רק כדי לצאת ידי חובה לחמש דקות שיראו שהוא שייך כאן למקום, אלא יבוא וישמע שוב את הדיבורים, אולי בסוף לבו יתעורר ויתחיל להתבודד, אני יכול להגיד לך, שמי שמפסיק לשמוע את השיעורים, סיים עם ההתקרבות, זה שח - מט, וגם אם מדובר בגבאי או במנהל התלמוד תורה או במנהלת, שיהיו האנשים שעושים הכי הרבה למען הקהילה, שיהיו האברכים שקורעים את עצמם יום ולילה, חייבים לשמוע שיעורים, אם מישהו לא מקשיב לשיעורים הוא לא כאן, אני יכול להגיד לך בעיניים עצומות מי מקשיב לשיעורים ומי לא, ואני לא מדבר על מי שמגיע פיזית ואני רואה אותו, אלא גם על מי שמקשיב במקומו, אפשר לראות על אברך אם הוא מקשיב לשיעורים, יכול להיות אברך שהולך להפצה מבוקר עד לילה, אבל אם לא מקשיב לשיעורים, הוא כבר לא אצל רבינו, אולי מישהו שבכלל לא הקשיב אף פעם זה משהו שונה, אבל מי שכבר הקשיב והיה לו חיות מהשיעורים, אם הוא אומר לעצמו, אני כבר לא צריך לשמוע, זה אותם דיבורים... הוא כבר בסכנה.

אני אחזור איתך על מה ששאלת על סנדק, איך אני יכול לקחת סנדקאות כשיש סבא ירא שמים, זו בושה גדולה עבורי לקחת סנדקאות, היה כאן ברית בקיץ הזה, והאברך

מה לעשות עם כסף, אני אוכל בליל שבת לבשר, את הכנפיים שמבשלים בתוך המרק, יש בזה טעם גן עדן, הרבה אנשים רוצים לבוא לאכול אצלי את הסעודה, אני לא יודע למה, אין לי סטייק, אין לי בשר בקר, רק בימים טובים אנחנו מרשים לעצמינו לקצת בשר בקר.

בנוגע לספר תורה, לא צריך באמת כסף כדי לכתוב ספר תורה, כי לא צריך לשלם את הכל בפעם אחת, לי אין כסף יותר מכל אברך רגיל מאנשי שלומינו, ואני עושה הסכם עם הסופר, מתי שיש לי כסף אני משלם לך ואתה תכתוב לי יריעה, אני לא יודע אם אברכים צריכים לחשוב על כתיבת ספר תורה, אבל אני חייב את זה לקהילה, יש לי ב"ה 9 בנים, ולילדיי יש רש"י ור"ת, וכל זוג תפילין עולה היום כשמונה אלף דולר, התפילין האלו של הילדים שלי כבר מגיע למחיר של ס"ת, אמרתי לסופר אני לא יכול לחיות במצב כזה שאתה תלחץ אותי עם הכסף, כמה תפילות 'שמונה עשרה' אצטרך למסור לך, לחשוב בהן מחשבות מה אני עושה איתך, מה אני עושה עם השיחות שלא נענו שלך, לכן אל תתקשר אלי, וכל פעם שיש לי כסף אביא לך ותכתוב קצת, אני לא יכול לקבל את זה שהראש שלי ילחץ מכסף, ולכן החלטתי שכל הכסף שנכנס מהרשויות לילדים עם משפחה גדולה, כל הכסף הזה בכל שנה, הולך לבר מצוה שאני עושה באותה שנה.

ש. בנוגע החלוקות שיש, האם יש ענין שכל אחד יקח מהחלוקות?

ת. יש כמה עניינים בחלוקה, יש אנשים שאני מבקש שיבואו לחלוקה, כדי להקל על העניים שבאמת אין להם, ולכן טוב שיסתובבו שם ויקחו משהו, כדי שאחרים לא יתביישו לקחת, אבל אם האברך עושה

ת. אדרבה אני מצפה לזה, אני חשבתי שהציבור לא נהנה מזה, כי משנה שעברה לא ביקשתם ממני שוב להתראיין, אני מוכן תמיד כשתרצו לדבר.

ש. ראש הישיבה מדבר הרבה בגנות הכסף, מה כבר אפשר לעשות עם זה, מה כבר עושים עם כסף, אבל אברכים שואלים, הם נוסעים לאומן, ורואים שהחבר שלהם עם הכסף יושב במחלקת עסקים, והוא יושב מאחורה דחוס, ולחבר שיש כסף יש בית יפה וגדול, והוא גר בשכירות, והאברך שיש לו כסף יכול לכתוב ספר תורה ולתרום בניינים, האברך מרגיש אין לי כסף ולכן אין לי את כל הדברים.

ת. אברהם הערש אתה יודע טוב שאין מה לעשות עם כסף בעולם הזה, לך היה שכל וכשמכרת בית הבאת את כל הכסף לישיבה, אשריך, אבל האברך השכן שלך שנתן דולר לצדקה, כי זה מה שיכול לתת, גם אשריו וטוב לו, אבל אין באמת מה לעשות עם הכסף, אפשר לשבת במחלקת עסקים ולהיות עם יסורי איוב, ואפשר לשבת מאחורה עם יסורי איוב, אבל מי שזוכה ומכניס במוחו את הקב"ה יכול לשבת דחוק מאחורה, ולהרגיש טעם גן עדן, השנה בעז"ה אני נוסע מאחורה עם התיירים, אבל בשלש שנים האחרונות לא הצלחתי לריב וקנו לי במחלקת עסקים, וישבתי שם עם יסורים נוראים, כשיש מקום רחב ברגליים בטיסה זה עוד לא אומר שהראש מסודר.

אי אפשר לעשות כלום עם כסף, ואני לא מדבר מפרנסה, חייבים להיות ירא שמים ולשלם הוצאות הדירה בזמן ולקנות צרכי שבת, אבל לא צריך לקנות דברים יקרים ודברי הבל, אין בזה כלום, החיים לא נהיים יותר יפים כשקונים את הדברים האלו, אין

לאט ובריא.

אל תביא ראיות מעשירים מבחוץ, כי אתה לא ראית את ספרי ההנהלת חשבונות שלהם, אתה לא יודע באמת מה קורה בעסק, אני קצת יודע כי אנשים מגיעים אלי לבכות כשמאוד מאוד מר להם, רגע לפני שצריך להכריז פשיטת רגל, בחלום המתוק שלך לא תוכל לדמיין על מי אני מדבר, אנשים שמבחוץ נראים העשירים הגדולים ביותר, אי אפשר להצליח כשעובדים על חשבון האשה.

ש. ראש הישיבה מדבר שצריך לבנות עסק בריא, ואברכים רוצים להיכנס לעסק, ואין להם את הכח והעוצמה והבטחון להיכנס לעסק, מה אפשר לעשות, איך הוא יכול לבנות את נפשו שיהיה לו כח להיכנס לעסק חדש?

ת. השאלה היא אם יש לאברך מורה דרך שהוא מתייעץ איתו, כי המורה דרך יכול לכוון אותו ולחזק אותו, כמו כן חבר טוב יכול לחזק, וכמובן לבקש מהקב"ה שיהיה לו כוחות לזה.

ש. לאחרונה כל נושא 'הטיפול' נהיה יותר ויותר מצוי, בכל תלמוד תורה שולחים את הילדים לטיפול, ובתוך המשפחות ובני הזוג שולחים אנשים לטיפול, האם ראש הישיבה רואה שבעוד כמה שנים, הקהילה שלנו תהיה שונה לגמרי משאר הקהילות, כי כאן לא ילכו לטיפולים ובכל קהילה כולם ילכו לטיפול?

ת. לדעתי זה לא יקרה, כי זה נראה שעוד שנתיים יסתיים כל הדבר הזה, העירייה תפסיק לממן את זה, ומוסדות החינוך כבר לא יעשו מזה כסף, הרי הכל כסף, ולא יותר, אולי בתלמודי תורה של האנשים המודרניים,

פרנסה ב"ה, למה שיקח מהציבור, שיסתובב שם ויקח משהו אחד, וכך העני יוכל לקחת, בערב פסח אשתי אמרה לי שהגיע בדואר טופס למלא לחלוקה של משפחת לאופער החשובה, משפחתו של ר' שלום לאופער שקיבל הוראה מהרה"ק מסאטמאר, 'לחלק ליהודים צרכי החג', ואמרתי בבית שאני לא ממלא את הטופס, אני לא עני, בסוף הוחלט שישאלו את אבא שלי מה לעשות, ואבא שלי אמר לה, שבטח שמותר למלא את הטופס, כי אדעתא דהכי הם מחלקים, וכוונתו של הרה"ק מסאטמאר היתה ליהודים כמונו, ולא לעני שאין לו ממש מה לאכול, אלא לאנשים שאין להם הכנסות גדולות, כאן בקריה אתה יכול לעזור לשכן שלך שכן צריך את זה, אבל לא לוקחים סתם מצדקה.

ש. ראש הישיבה מדבר לאחרונה הרבה, שיבנו את העסק בריא, ולא לעבוד המון שעות, אבל יש לנו שאלה אולי טפשית, מה לעשות שרוב העשירים הגדולים נהפכו לעשירים כאלו אחרי שהשקיעו המון שעות בעסק, ועבדו הרבה יותר מהרגיל, ושואלים הרי הקהילה שלנו צריכה הרבה עשירים, איך יהיו עשירים אם לא עובדים שעות נוספות.

ת. אם ד' יעזור לי, והאברכים יקשיבו לשיעורים, ויצייתו לעצות, תראו עוד מעט מה זה עשירים, אתה תראה בעצמך בשנתיים שלש הקרובות איזה עשירים גדולים יהיו כאן, יש כבר כמה אברכים שהכנסתי אותם לאחרונה לעסקים, והם מצייתים, ולאט לאט הם גדלים עשירים, עם חלק מהאברכים כבר עשיתי דיל, שהם יחזיקו את הכולל, ואז נצטרך לדאוג לפרנסה לגבאי צדקה של הכולל, עם אברך אחר סגרתי דיל שהוא יחזיק את המוסדות בארץ ישראל עם המעשר שהוא יתן, אבל רק תבנו את העסק

את הספרים הקדושים של רבינו ושל מוהרא"ש, איזה ספר ראש הישיבה היה לוקח אחרי ספרי רבינו... איזה ספר למד ראש הישיבה לפני ההתקרבות?

ת. היה לי המון ספרים שלמדתי לפני ההתקרבות, ובעיקר אהבתי כל כך את הספר 'ישמח ישראל', כי הוא מדבר הרבה על אמונה ועל תמימות, שני הנושאים האלו תמיד אהבתי, להיות בתמימות, להיות נער ולהאמין, אבל לא באמת עניתי לך איזה ספר הייתי לוקח עכשיו אם לא רבינו, אני רק מספר לך איזה ספר למדתי אז, באיזה ספר היה לי רגש.

ש. אנחנו יודעים שכל יהודי צריך לנצל כל רגע, אבל אפשר מאוד להתבלבל מזה, שלא מספיק מנצלים את הזמן, ובמקום לנצל את הזמן עסוקים בלחשוב על לנצל את הזמן ומאוד נשברים מזה שלא מנצלים את הזמן, מה אפשר לעשות לזה?

ת. לכן צריך ללמוד את ספרי רבינו, ולא דווקא הספרים, אלא לבוא לשיעורים ולהקשיב, ותוך כדי השיעורים מקבלים מצד אחד הרבה חיות מנקודות טובות, ולקבל חיות מהתפילין, ומצד שני מתעוררים לעשות עוד, מצד אחד לקבל חיות מכל מה שלומדים, ומצד שני לתבוע מעצמינו ללמוד עוד ועוד, רבינו אומר את זה בשיחות הר"ן, בסוף שיחה ע"ו, שלא להיות מבוהל מזה שהזהיר שצריך ללמוד כל יום, כי מצד אחד לא עליך המלאכה לגמור, ומצד שני אי אתה בן חורין להיפטר ממנה, אתה מכיר את השיר על זה? שמעתי שאצלכם שמעו את השיר הזה, אצלינו ידענו שאסור לשמוע את זה, אני לא כל כך מכיר את זה, מצד אחד יש לנו את רבינו שחייבים ללמוד הרבה, ומצד שני יש לנו את רבינו שאומר לנו שאנחנו

שם ימשיכו את זה, ויגייסו כסף לזה, כי הם חושבים שצריך ללכת אחרי אומות העולם, אבל בתלמודי תורה החרדים לא באמת חושבים שצריך ללכת לטיפול, הם שולחים את הילדים למטפלים, רק כדי לקבל תקציב, וככל הנראה זה יעצר, ואז כולם ילכו יפה לתלמוד תורה, להיכנס לכיתה וללמוד...

ש. כתלמידי היכל הקודש שיודעים מהעצות של רבינו ומהחיים הטובים, הרבה פעמים יכול להיות שכשאנחנו מוצאים מישהו אחר, יש לנו התנשאות פנימית, שהוא לא זכה לדעת מרבינו ומהעצות, ורק אנחנו, מה הדרך הנכונה לחשוב על זה?

ת. אסור לחשוב שאני יותר ממישהו אחר, צריך לחשוב כך: אני מאושר שהגעתי לרבינו, ופלוגי הרבה יותר גדול ממני, ואם היה לו את רבינו, הוא היה מגיע למשהו עצום, כך חשבתי כשהתקרבתי לרבינו, ראיתי את סבא שלי, היה איש צדיק וקדוש, שמעולם לא נכנס למיטה, ולא חשבתי שאני יותר ממנו ח"ו בזה שאני יודע מרבינו, אבל כן חשבתי שאם הוא היה יודע מרבינו, הוא בוודאי היה מגיע להיות מלאך ממש, ר' נתן אומר שההתקרבות לרבינו זה כמו סגולה, כמו אבן מסויים שעוזר למשהו לסגולה, כמו שהקב"ה אומר על כלל ישראל הם סגולה, והייתם לי סגולה, אנחנו הסגולה של הקב"ה ללא טעם אמיתי, ככה ההתקרבות לרבינו זה סגולה, מתנה שקיבלנו מהקב"ה שיש לנו את הסגולה הזאת, אבל אני אף פעם לא חושב שאני יותר ממישהו, כשאני הולך לשמחות במשפחה, אני רואה אברכים כל כך חשובים, ואני חושב לעצמי מה יהיה איתי, למה רק הם יראי שמים כאלו, ואז אני מרגיע את עצמי שבוודאי רבינו ירפא אותי.

ש. ראש הישיבה התקרב לרבינו ומצא

מיד, האם לשלוח שוב, ומה לעשות עד שמקבלים תשובה, הרי ראש הישיבה המורה דרך שלהם, ולא יודעים מה לעשות?

ת. הרבה פעמים הם שולחים מכתב ארוך, או שיש הרבה שאלות במכתב אחד, ולכן אני צריך יותר זמן לענות, בדרך כלל שאלה קצרה, של כן ולא, מקבלים תשובה תוך עשרים וארבע שעות, חוץ אם לא הספקתי להגיע למשרד, ולפעמים אני באמצע לקרוא מכתב ולענות, אבל אז נכנסת שיחה דחופה ואני שוכח לענות, ובהחלט מותר לשלוח שוב שאלות.

יש הרבה שאלות שאי אפשר לענות, צריך לפגוש את האדם ולשוחח איתו על כך, הרבה פעמים אני לא עונה וחושב שעוד מעט אפגוש את האברך בביהמ"ד, ואגיד לו, שזה תלוי, אם זה היה ככה עושים ככה, ואם ככה אז ככה.

ש. אברך שואל מה לעשות אם הוא צריך כל מיני הדרכות על חיי הנישואין מראש הישיבה, והוא לא שומע על זה בשיעורים ולא קורא בעצתו אמונה, איפה הוא יכול לשמוע את זה?

ת. צריך לבוא באופן פרטי ולדבר על זה, אני לא יודע אם אתה יודע, אבל אחרי התבודדות שעשיתי אני מקבל כל יום קהל, כי הרגשתי שאני עושה עוול לאנשים שאני מקבל רק פעם בשבוע, וכל יום שעה שלימה בשעות הבוקר אני יושב עם אנשים, אי אפשר לדבר מיד באותו יום, אבל באים לר' יעקב משה, הוא כרגע הממונה על זה, אם זה בני זוג אני משער שזה לפחות רבע שעה, אז אפשר לקבל כל יום ארבעה בני זוג, אם זה אנשים פרטיים, אני משער שזה יכול לקחת חמש דקות או עשר דקות, אז אפשר להכניס יותר אנשים ביום אחד, אם זה משהו חירום

יהודים והקב"ה אוהב אותנו כמו שאנחנו, מצד אחד יש לנו שיחה מרבינו לסיים כל התורה כולה בשנה אחת, בבלי ירושלמי עם הראשונים ושו"ע [שיחה ס"ב], ומצד שני יש שיחה מרבינו שגם אם לא עשינו כלום אנחנו חשובים, העיקר לא לעשות רע. [שיחה קס"ב].

ולכן צריך צדיק שינהל אותנו כל הזמן בזה, לכן אי אפשר להגיד אני כבר יודע מה מדברים בשיעורים, אתה לא יודע מה מדברים, אני כל כך מודאג מאנשי שלומינו שהיו באש קודש ובהתלהבות בהתקרבות לרבינו, ועכשיו אין להם כלום, כל אחד חייב להתקרב מחדש, כל בחור צריך להתקרב מחדש, ואם הוא מתחתן הוא חייב להתקרב מחדש, ואם הוא עובר לגור בקריה הוא חייב להתקרב מחדש, וכך בכל שלב בחייו, וכן כשאבא שולח את בניו למוסדות הוא חייב להתקרב מחדש.

ש. נוסעים עוד מעט לאומן, ואברכים רוצים לדעת בנוגע לילדיו בשעת הטיסה, האם לא לתת להם לראות כלום בטיסה, או שיסתכלו על המפה והמשחקים.

ת. כשאני נוסע יש את המפה לפניי תמיד, וילידים שלי אני לא נותן שום דבר חוץ מהמפה, יש להעסיק את הבחורים המתבגרים, שהעיניים שלהם לא ילכו בשיפוע לעבר מסכים של ראיות אסורות של אנשים אחרים בטיסה.

ש. אנחנו רואים שראש הישיבה רוקד מצווה טאנץ על שיר מסויים, יש איזה ענין בזה?

ת. זה שיר יפה.

ש. אברכים אומרים שהם שואלים הרבה פעמים שאלות, ולא מקבלים תשובה

כששני הילדים שלך רבים זה עם זה, ושניהם צודקים, אחד משך את השני, והשני נתן לו צביטה, זה מאוד כואב, אולי הילדים שלך יושבים יפה כמו הילדים בתמונות, אבל ב"ה שבבית רגיל יש מלחמות כל יום, ברוך השם, אנ"ש אומרים שאחד הנסים הגדולים שהיה לנו שהתקרבנו למוהרא"ש, וכך לפחות הגדולים התחתנו בצעירותם, אם היה לי עכשיו בבית בחור בן עשרים שרב עם אח שלו בן התשע עשרה, הרי היה יכול להיות הריגות ממש בבית... ומה עושים בבית כל היום, אומרים: לא לריב לא לריב, ושוב אומרים יפה לא לריב, זה מה שאני עושה, ומה הורים מרגישים כששני הילדים צודקים, ואוהבים את שני הילדים, אומרים להם שוב לא לריב, אותו דבר זה מריבה בין אנשי שלומינו, שניהם צודקים, וזה מאוד כואב לי, ואני מבקש ממכם, אל תריבו, הרבה פעמים שומעים צד אחד ורואים שרק הוא צודק, ואז שומעים את השני ורואים שרק השני צודק, וכולם צודקים, ובבקשה אל תריבו.

הרבה פעמים יוצא שאני בכלל אשם במריבה, אני שמת לי לב שמישהו כאוב עלי, שלחתי לו מכתב שאני רואה שהוא כאוב עלי, ואני רוצה שיעלה אלי ויגיד לי מה פגעתי בו ונתפייס, הוא הגיע וסיפר לי, שהיה כאן מסיבה בקריה, ואני אמרתי לא להזמין אותו, וזה שעשה את המסיבה התקשר אליו חצי שעה לפני האירוע ואמר לו: ראש הישיבה אמר לי לא להזמין אותך אבל אם אתה רוצה תבוא, הוא היה במרחק שעתיים מהקריה, ולא הגיע, ואמר ששנה שלימה הוא מסתובב עם הכאב הזה, אני לא זכרתי מהסיפור הזה, זה היה נשמע לי כמו קמצא בר קמצא, וכי אני יגיד לא להזמין מישהו לאירוע, אמרתי לו שאני יעשה התבודדות ואבקש מד' להיזכר מהסיפור,

אני מקבל גם בשעות אחרות, כל אחד יכול לעלות אלי ולדבר, אדרבה, תבואו ותלבנו, היה בקיץ הזה כמה וכמה אברכים ובני זוג שעלו והגיעו ואמרו שאין להם על מה לדבר, אבל הגיעו להגיד תודה, וזה גם מצא חן בעיני, דיברו כמה דקות והלכו.

ש. אני זוכר שבחיי מוהרא"ש לא היה לי מה לשאול אותו, אבל ראש הישיבה דחף אותי כל הזמן, לך למוהרא"ש לך למוהרא"ש, והלכתי, ואותם דברים ששמעתי אז ממוהרא"ש נשארו לי לחיים.

ת. אני לא יכולתי לחשוב שמוהרא"ש הולך להסתלק אי פעם מהעולם, על הכל יכולתי לחשוב, אבל ידעתי כדבר ברור שמוהרא"ש הוא אדם כזה חזק וישרוד עד ביאת המשיח, אבל מצד שני התחננתי לבחורים ואמרתי להם, יבוא יום ותתחרטו שלא הלכתם, תלכו למוהרא"ש, עכשיו הם אומרים לי תודה, שהלכו פעם אחת למוהרא"ש, יש אברכים ששמעו מילה אחת ממוהרא"ש וזה מלווה אותם הרבה שנים.

ש. תודה רבה על כל מה שראש הישיבה עושה איתנו, ועל הזמן שראש הישיבה נותן לנו.

ת. כמה זמן אני מוסר עבורכם, אי אפשר להגיד תודה כשלא יודעים כמה זמן, אתה כנראה מתכוון על השיחת טלפון שאנחנו מדברים עכשיו, כמה זמן אני כבר מדבר איתכם?

ש. שעה ועשרים דקות.

ת. שעה ועשרים? זה נראה לי כמו דקות ספורות, אני מאוד נהנה מהשאלות ששאלתם, ובעיקר ממה ששאלת מה אפשר להחזיר, ואמרתי לך שיהיה שלום במחנינו, אני רוצה לשאול אותך איך אתה מרגיש

השיעורים המוקלטים.

ש. בעזרת השם נזדרז לעשות את זה.

ת. צריך גם להחזיר את השיעורים של סידור עת רצון בשבת בבוקר, זה שסידר את זה עד עכשיו והביא את כל הסידורים, התחיל לעבוד מאוד קשה, בעבודה כפולה, בסופר מרקט, ואין לו כח בשבת בבוקר, והשבוע כשסיימתי את השיעור בזוהר, לא רציתי להטריח אף אחד שילך להביא את הסידורים, וב"ה היו שיחות יפות גם ככה, ברוך השם.

אני רוצה שלא תעריכו את העבודה שלכם פחות ממה שזה באמת, עכשיו כשנוסעים לרבינו, אל תבואו עם הרגשה שאתם לא זוכים לעשות הפצה מדלת לדלת, כי העבודה שלכם הרבה יותר חשובה, יהודי שהולך להפצה עושה את העבודה הקדושה ביותר, אבל זה ספק ספיקא אם יצא כאן משהו, כמבואר בדיני ספק ספיקא בסימן ק"י ביורה דעה, אבל העבודה שאתם עושים לאנשי שלומינו, זו עבודה וודאית, ונושאת פירות, לא צריך לחזק רק אנשים מבחון, יש אצל אנשי שלומינו הרבה אברכים שבורים לרסיסים, כי כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו, ומגיע המון קרדיט לר' יואל טייטלבוים ששנים רבות שהוא עושה ראיונות, אחד הולך טוב ואחד עוד יותר טוב, ככה זה הולך, כמו חנות נעליים שמוכר את כל הסוגים, ככה זה עם הראיונות אחד יותר ואחד עוד יותר, והעבודה הנפלאה שאתה עושה בבלעטל, עם המדור לילדים, זה משהו מיוחד, וזה הכי חשוב, ככה אתה מכניס לילדים את העצות של רבינו, והם נדבקים לגליון נקי וזך.

אני יכול לענות לך עכשיו תשובה על שאלה ששאלת ולא ענית לך, אני מאוד נהנה שלא הכנסת את התמונה ששאלת

ועשיתי התבודדות ונזכרתי מכל הסיפור, שהיה מסיבה מאוד קטנה כאן בקריה, וזה שעשה את זה שאל אם להזמין את האנשים שעוזרים לזה, אמרתי לו תזמין רק מי שגר כאן בקריה, אל תטריח את פלוני להגיע ממרחקים, הוא גר רחוק, שלא יטרח את עצמו בגלל דבר שולי כזה, הוא איש עסקים ועסוק מאוד, והוא חשב שאני לא רוצה שיבוא, והאמת ששנינו צודקים במריבה... ויש הרבה כאב לחינם.

ש. תודה רבה על הזמן הרב שראש הישיבה נתן.

ת. תודה רבה לכם על הקו הזה, כי אני לא יכול להגיד לבחורים אל תקשיבו לקווים אחרים, כי זה לא דבר ברור שאסור כמו נבילה טריפה דם תולעים, שזה ברור שאסור וזהו, אבל יש דברים שהם ביני לביני, א"א להגיד ברור שאסור, ולכן כשיש לנו פלטפורמה משלנו, זה גורם שהבחורים לא יקשיבו לדברי הבל במקומות אחרים, ותודה רבה על ה'קרית ברסלב בלעטל', ושאר הגליונות והמגזינים, אנשי שלומינו כבר לא מספיקים לקרוא את כל מה שיוצא כאן בהיכל הקודש, ולא צריכים להגיע לקרוא דברים חיצוניים, אתם עושים עבודת קודש.

פעם היית עושה ראיונות באמצע שבוע, ראינת אנשים איך היה שבת, אולי אני אשם שהפסקת כי לא אמרתי לך מספיק תודה, אנשים החיו את עצמם כשיכלו לשמוע איך היה בשבת, אולי אני אשם בזה שהערתי לך שפעם אחד התראיין משהו ואמר דבר הפוך לגמרי, אבל זה לא כוון אליך, וזה ממש חבל, כי בשבת יש דיבורים יותר מכל הדרשות המוקלטים, דיבור אחד בשבת בצורה טבעית בלי מצלמה והקלטה, בשיעור אחד בזוהר בשבת בבוקר, יוצאים הרבה דיבורים יפים הרבה יותר, מאשר

לאותם דקות ולא אחרי זה, והוא לא רוצה ללכת למטפלים כי ראש הישיבה אומר לא ללכת, מה הוא יכול לעשות.

ת. שילך למטפל אם הוא חושב שזה יעזור לו, אני לא כועס שהולכים למטפלים, מוהרא"ש לא דיבר כל כך חריף נגד מטפלים, הוא רק צחק קצת עליהם, שמשלמים כסף למישהו שיקשיב לך ואחרי זה הוא קורע את הדפים וצוחק עליך, אבל היום הבעיה נוראית מאוד, כי אומרים לאשה להפסיק לחיות עם הבעל וללכת לדרכה, ואומרים לילדים לנתק קשר עם ההורים, לכן אני יוצא נגד זה, כי זה הירוס הדת, יש בטיפול שלש בעיות, מפרידים בין בני זוג, ומפרידים בין הורים לילדים, וגורמים להפסדים של המון כסף.

אני ב"ה לא הייתי אף פעם בטיפול ולא דיברתי עם אף אחד, אבל אני יודע מאברכים שמגיעים אלי, הגיע אלי לאחרונה אברך שכבר היה אצל ארבעים מומחים בעולם על כל הפחדים וכו', והרגיש שכולם עושים צחוק ממנו, ואחרי זה התחיל להקשיב לשיעורים והעצות של רבינו, ויצא מזה, וממנו אני שומע קצת מה קורה אצל המטפלים, טוב, תחזרו לעבודתכם הקדושה, הצלחה רבה.

ישר כח

אם אפשר להכניס לבלעטל, אני בדווקא לא ענית, כי רציתי לראות אם אתה תצליח לענות לבד על זה, הרבה פעמים זה שאני לא עונה, זה התשובה, צריך שיחשוב לבד ושיבין פעם אחרת מה עושים, ואני שמח שהבנת לא להכניס תמונה כזאת, במגזינים אחרים יכניסו את זה, כי חושבים שם רק על כסף, מותר להכניס תמונות, אבל יש מספיק תמונות להכניס, אני הרבה פעמים עונה על שאלות באמצע שיעור, שאנשים יבינו לבד מה עליהם לעשות.

תודה רבה על הכל.

ד' יעזור שיהיה הרבה אהבה כאן בקהילה, וכך נוכל להגיע לדברים גדולים מאוד, בכל העולם כולו מסתכלים על היכל הקודש, מה יהיה בסופו... אני חשבתי שתשאלו אותי שאלות יותר חריפות... ומי שיש לו כאב שישאל אותי, אצלי זו לא כזה מדריגה לפייס את מי שצריך לפייס, אני יכול לבקש סליחה מכל אחד.

ש. לפני כמה שבועות אחרי שיעור ליל שישי, שאלנו על נושא הטיפול והמטפלים, ואחרי זה אברך אחד ניגש אלי ואמר, שהוא מנסה הכל, והוא מציית כמה שנים לראש ישיבה, והוא לא מצליח לצאת מכל החרדות שלו והבעיות שלו, ההתבודדות עוזר לו רק

ליל שישי פרישת ואתחנן – נחמו תשפ"ד

הקב"ה מנחם אותנו תמיד

חסדי השם שאנחנו זוכים להיות כאן יחד בערב שבת נחמו, מה צריך יותר מהפסוק 'נחמו נחמו עמי יאמר אלוקיכם', הקב"ה בעצמו מגיע לנחמנו, במדרש כתוב, שישעיהו הנביא הגיע לבשר ליהודים דברי הנחמות, שאלו היהודים, מה יהיה הלאה, עכשיו אתה מנחם אותנו, אבל יבואו גלויות קשות וארוכות מה יהיה, ענה להם: אמר אלוקיכם לא נאמר, אלא נחמו נחמו 'יאמר' אלוקיכם, הקב"ה לא אמר את דברי הניחומים לפעם אחת בלבד, אלא הקב"ה ינחם את ישראל לעולם, וזה הנחמה הגדולה ביותר שיכול להיות, שיש לנו את הקב"ה ויודעים שהוא עושה הכל, הפסוק אומר מזמור לאסף אלוקים באו גויים בנחלתך, ומקשים חז"ל וכי זה מזמור, קינה לאסף מיבעיא ליה, הרי באו גויים בתוך בית המקדש, ושרפו את בית המקדש, וכי זה זמן לשיר מזמור, ומתרצים חז"ל שהקב"ה שפך חמתו על עצים ואבנים, והציל את חייהם של בני ישראל, הקב"ה ריחם על עמו ישראל, ולכן זה מזמור לאסף.

כותב שיש הוכחה גדולה נגד דברי המינים והאפיקורסים הטוענים שהכל רח"ל טבע ומקרה עפ"ל, כי איך יכול להיות שעם ישראל עומדים חיים וקיימים בגלות המר הזו, אחרי אלפיים שנות גלות, עם הריגות נוראות בשחיטות ושריפות רח"ל, האם גם זה מקרה רח"ל, חס וחלילה לומר כן, ואומר שם בלשוננו, שהוא נשבע שזה שיהודים יכולים לעמוד איתן בגלות, זה נס הרבה יותר גדול מקריעת ים סוף, הרי אנחנו עוברים מה שעוברים, ואעפ"כ שומרים על התורה, זה נכון שיש לנו על מה לשוב בתשובה, כאן יש איזה מידה רעה, כאן יש איזה כעס, וכאן יש איזה ראייה לא טובה, אבל עולם שלם של קדושה נבנה כאן, אנשים מתחתנים על פי התורה, בקדושה וטהרה עם כל ההלכות, אחרי אלפיים שנות גלות, וכי זה מקרה, והלא זה נס גדול מאוד, וזה מהדברים שאין לאפיקורסים תשובה, על כרחך שיש הקב"ה בעולם ושומר עלינו, ומנחם אותנו, נחמו עמי יאמר אלוקיכם.

מזמור לאסף ולא קינה

חז"ל אומרים שלפעמים יש גזירה על האדם, והוא כלל לא יודע שיש עליו גזירה, והקב"ה מרחם ולוקח ממנו דבר אחר, ולוקח מהעני את התרנגול, ואת הביצה מהאלמנה,

נס גדול שאנחנו מחזיקים מעמד בגלות

בהקדמה לסידור היעב"ץ, כותב הגאון ר' יעקב עמדין זצ"ל קטע נורא, בתוך דבריו

מבקשים רק מתנת חינם

רש"י אומר עוד פשט על הפסוק ואתחנן, למה לא כתוב ואתפלל, אין חינוך בכל מקום אלא לשון מתנת חינם, אע"פ שיש להם לצדיקים לתלות במעשיהם הטובים, אין מבקשים מאת המקום אלא מתנת חינם. הצדיק לא אומר להקב"ה: רבוננו של עולם אני כל כך הרבה עשיתי עבורך, רבש"ע אני לומד תורה, רבש"ע אני מתפלל, רבש"ע יש לי מסירות נפש, ועושים עלי מחלוקת ומבזים אותי, שופכים את דמי, בזכות זה תן לי את בקשתי, רש"י מלמד אותנו שהצדיק לא אומר ככה, רבינו אומר בליקוטי מוהר"ן [חלק א' סימן קצ"ו]: אסור להתעקש בתפלתו, שהקב"ה יעשה לו דווקא את בקשתו, רק צריך להתפלל ולהתחנן לפני השם יתברך ברחמים ותחנונים, אם יתן השם יתברך יתן, ואם לאו לאו [וכן כתב בחלק א' סימן כ].

יהודי מתפלל לרבש"ע ואומר: רבש"ע אני רוצה שידוך, ואם לא תתן לי, לא אבוא בטענות, רק אבוא שוב לבקש, ולא אהיה בכעס על ד', הקב"ה לא חייב לי כלום, ואף אם עכשיו נתתי סכום גדול לצדקה, אני לא בא בטענה, צדיקים יכולים לתלות במעשיהם הטובים ומבקשים מתנת חינם, משה רבינו היה יכול להגיד להקב"ה, רבש"ע מסרתי נפשי עבורך, ובזכות זה תכניס אותי לארץ ישראל, אבל הוא לא אמר כך, הוא ביקש מתנת חינם, וכעת בשבת נחמו, אנחנו הולכים להתנחם עם זה, לבקש שוב ושוב מתנת חינם, ולבקש: רבש"ע אני רוצה להיות ירא השם.

האמת שרבינו מכניס בנו

רבינו מכניס הרבה אמת בתוכינו, שנרצה באמת להיות יראי השם, אברך סיפר לי, שהוא היה השבוע בציון של הרה"ק מסאטמאר בקרית יואל, היה לו איזה נסיעה השבוע לקרית יואל, אז הוא נכנס לציון, והוא אמר

והם כל כך עצובים ולא יודעים שהקב"ה הציל את חייהם, מה שרק עובר על יהודי, הוא צריך לזכור 'מזמור לאסף', הקב"ה מציל אותך בזה, יהודים תמיד ישארו חזקים באמונה, יהודי עובר קושי והוא אומר 'ברוך אתה ד' דיין האמת', אני מודה לך ויודע שאתה עושה הכל בצדק ובמשפט.

נחמו עמי – על ידי תפילה

מוהרא"ש אמר, למה תמיד שבת נחמו חל בפרשת ואתחנן, והקשר ביניהם מאוד פשוט, אומרים לאדם 'נחמו נחמו', תתנחם, עם מה אתנחם, עם 'ואתחנן אל ד' בעת ההוא לאמר', עם כח התפילה אפשר להתנחם, על משה רבינו היתה גזירה שלא להיכנס לארץ ישראל, והוא עומד ומתפלל, ושוב מתפלל ושוב מתפלל, עוד תפילה ועוד תפילה, חז"ל אומרים שהוא ביקש תקט"ו תפילות כמנין 'ואתחנן', ולכן לא כתוב 'ואתפלל', משה רבינו אמר: רבש"ע אני רוצה להיכנס לארץ ישראל, רבוננו של עולם אני רוצה להיכנס לארץ ישראל, כך אמר שוב שוב, עד שהקב"ה אמר לו, רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה, כי אילו היה מוסיף להתפלל עוד תפילה אחת, היתה הגזירה בטילה, והיה נכנס לארץ ישראל, ולכן בפרשת ואתחנן אפשר לומר 'נחמו נחמו עמי', עם מה יהודי יכול להתנחם, עם 'ואתחנן אל ד' בעת ההוא לאמר', עם זה שהוא יכול לדבר אל ד' ולבקש ממנו, אבל לנו הקב"ה לא אמר להפסיק לעשות התבודדות, ולכן אנחנו נמשיך להתפלל ולעשות התבודדות על הכל, נבקש ממנו להיות יראי השם, ושיהיה לנו שמחת החיים, ושיהיה לנו טעם בחיים, ושנזכה להיות בשמחה, ושנזכה לצאת מחובות, ושנזכה לפרנסה טובה, ושנזכה לשלום בית ולהשראת השכינה בבית, אנחנו נמשיך להתפלל שוב ושוב, רק נשים לב שלא נעצור לפני התפילה האחרונה.

תפילות ובכיות להקב"ה, כמה צריך לבכות שנזכה שיהיה לנו שמירת עיניים, צריך כל כך הרבה רחמי שמים, כי יש את הכלים השונים והמשונים, אני לא יודע מה היו הנסיונות בדורות הקודמים, תארו לעצמכם שאנחנו גרים כאן בקריה, ואין כזה דבר טלפון, הרי אין כאן שום נסיון, אין בכלל על מה לבקש על שמירת עיניים, לי אין ב"ה טלפון, ואני כאן בקריה כבר כמה שבועות, אני מחיה את עצמי, אין כאן נסיונות בכלל, אני מתחנן להקב"ה שאוכל להישאר לגור כאן, אבל אני לא יכול לסגור את המוסדות בקריה, אני לא רוצה ללכת אחורה ולסגור חס ושלום, אני רק רוצה לבנות עוד ועוד, ולפרסם יותר ויותר את רבינו הק' ואת עצותיו, לא כולם יכולים לגור כאן בקריה, יש הרבה אנשים שיכולים לגור רק בעיר, ד' יעזור לנו וינהל אותנו בדרך הנכונה.

בדור זה צריך להתפלל הרבה יותר

אבל בדור הזה עם כל הכלים אנחנו צריכים הרבה לבכות על שמירת עיניים, כל הצדיקים הקודמים שהעמידו את הדור הקודם אחרי השואה, לא ידעו מנסיון כזה נורא שיש בדור זה, בדור הקודם היה הנסיון של טלויזיה, אבל זה לא היה קשור לפרנסה של האדם, זה היה רק לאלו שלא רצו להיות מהדור הקודם, ורצו להתקדם הלאה... ולדעת מה קורה בעולם, אבל מי שרצה להיות ירא השם היה יכול לנהל את העסק שלו בלי שיהיה קשור לכלים האלו, אבל בדור זה, קשרו את הכלים האלו לפרנסה של האדם, וחונקים את האדם עם כל הכלים האלו, בדרך זה הוא אמור להביא פרנסה לביתו, אבל בדרך זה הוא בונה לעצמו שאול תחתית ומחריב את ביתו.

הטלפון מחריב את הבית משני הצדדים

יש אברכים שטוענים שנשותיהם לא

תהלים, ומכוחו של רבינו שמכניס בנו הרבה אמת, הוא פרץ באמצע בבכי רב, ולא הצליח לעצור את עצמו, הוא בכה בקול ולא שם לב כלל שיש אנשים, ובצד עמד עשיר גדול שמאוד התרגש מהבכי, ואחרי שיצאו העשיר ניגש אליו, הוא אומר לו, תגיד לי מה אני יכול לעשות כדי לעזור לך, ראיתי שמאוד בכית ונקרע לי הלב, היהודי עונה לו, אני בסדר גמור, והעשיר מוכן להוציא את חבילת הצ'קים ולכתוב מה שיגיד, והוא מתחנן ליהודי, תגיד לי מה אני יכול לעשות כעת כדי לעזור לך, עונה היהודי, יש לי אשה ב"ה, ויש לי ילדים ב"ה, ויש לי בית ב"ה, יש לי כסף ב"ה, יש לי הכל, אני בכיתי כי אני רוצה להיות ירא שמים, העשיר לא הצליח להבין את זה, איך זה יכול להיות, תגיד לי מה באמת חסר לך, אבל הזוכה ללמוד את ספרי רבינו, זוכה שרבינו מכניס בו הרבה אמת, וכשהוא הולך לציון של צדיק הוא בוכה באמת על נפשו האבודה, הוא רוצה מוח נקי, הוא רוצה להיות מסודר בנשמתו, אברך מגיע לציון ובוכה, הרי אני כבר התחתנתי, למה המוח שלי לא נקי.

בדור זה צריך לבכות הרבה להקב"ה

כשר' נתן התקרב לרבינו, בדיוק הגיע רבינו לעיר ברסלב, וכשרבינו הגיע לעיר, הוא הגיע בתנאי אחד שר' אהרן יהיה רב העיר, וכשר' נתן הגיע אמר לו רבינו, לך לחלון של רב העיר, ותסתכל שם ותראה מה הוא עושה, ר' נתן הציץ וראה וחזר לרבינו, ורבינו שאל אותו מה ראית, ענה ר' נתן, ראיתי את רב העיר יושב ולומד שולחן ערוך, והוא יושב ובוכה, ורבינו רצה שר' נתן יראה את ההתנהגות הזאת, יהודי יושב ולומד על ספר גדול, ובאמצע לבו מתפוצץ מגעגועים להקב"ה ובוכה שרוצה להיות ירא שמים, והנהגה זו היתה על ידי קדושים וטהורים בדור הקודם, עכשיו בדור שלנו אנחנו צריכים הרבה יותר

אם לא שמעת את החדשות, לך לבית כנסת למנחה מעריב וכבר תשמע חדשות, הילדים בינתיים גדלים והם צריכים אבא, אי אפשר שהאבא יהיה כל היום בטלפון, ועוד מעט גם להם יהיה טלפון, והם לא יודעים שלך יש דרך איך להשתמש בזה, הילדים לא יודעים מזה והם ישתמשו בזה בצורה הרסנית ירחם השם, אני מדבר אלי ואני מדבר לבניי ואני מדבר לתלמידיי, תדאגו לבית נקי, התורה אומרת השבוע 'אנוכי ד' אלוקיך לא תעשה לך פסל וכל תמונה', אל תעשה לעצמך טלפון שאפשר לראות שם תמונות, אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת, גם אם אפשר לראות שם דברים רוחניים שבשמים ממעל, הרי בסוף רואים שם דברים אשר בארץ מתחת, מה אתם חושבים על עבודה זרה, אתם באמת חושבים שזה בובה שאנשים משתחוים לזה, עבודה זרה זה פסל קטן שהאדם אדוק בזה, טלפון קטן שהאדם לא עוזב, לא בתפילה ולא בלימוד, ירחם השם, ואני מאוד מקווה ששומרים שבת, כי מי שמכור למשהו, זו התמכרות לשבע ימים בשבוע, כל עוד שזה בצנעא רק האדם והקב"ה יודעים מה באמת קורה, ירחם השם מה שקורה אם אחד הילדים מתמכר לזה.

הטלפון חכם ואנחנו טיפשיים

כשאנחנו מעמידים כאן קריה נאמנה, צריך לראות שהכל יעמוד כאן בצורה בריאה, יש זמן של עבודה, ויש זמן של בית, ומגיעים לבית כנסת, אומרים שפעם היו אנשים חכמים עם טלפונים טיפשיים, והיום יש טלפונים חכמים עם אנשים טיפשיים, רבינו אומר בסיפורי מעשיות [מעשה י"א, בבן מלך ובן שפחה שנתחלפו], שהצדיק איש היער אמר לבן מלך האמיתי, שילך למדינה שהמלך שמת השאיר שם צוואה, שפעם היו קורין למדינה 'דאס נארישע לאנד און די קלוגע מלכות' [המדינה הטיפשית והמלך החכם],

מספיק יודעים להתארגן בבית, אז אפשר לדבר איתם וללמד אותם איך להתארגן, אבל אם האברך צופה בכלים, ידע שאשתו לא יכולה להתחרות עם הטלפון, היא לא תוכל לספק את האברך שצופה בכלים, הכלים יותר מעניינים מהאשה, והם מוציאים לגמרי את המוח של האדם, אני אומר את המציאות, ומי שרוצה לשקר שיכחיש, אם אתה צריך את זה לעבודה, תשאיר את זה בעבודה, למה אתה מביא את זה הביתה, אתה מפסיד את כל הבית והכלים האלו הורסים את הבית משני הצדדים, אני לא מדבר רק איתכם, אני נותן שיעורים גם להם, ואתם צריכים לדעת שאברך שאין לו את הכלים בבית, לא צריך לעבוד הרבה למען השלום בית שלו, שרק ישלח את אשתו לשיעורים, והיא כבר תשמע איך להיות אשה טובה, ואם לא יהיו לכם כלים, יהיה לכם שלום בית מעולה, אולי יקח זמן, יכול לקחת שנה או שנתיים, אבל בסוף היא תשמע ותכניס ללב, אתם תעשו הכל שהיא תלך לשיעורים, אל תדחפו אותה בכוח, אבל תבואו מוקדם הביתה ותעזרו עם הילדים כדי שהיא תוכל לצאת, אפשר לשלוח חברה או שכנה שתבקש ממנה לצאת איתה, זה דבר חשוב מאוד, ויש אברכים שאומרים לי שאין להם כביסה מוכנה, עושים הצגה כאילו יש להם את הבית הכי יפה, אבל היא מונחת ראשה ורובה בטלפון, וזה לוקח את כל כולה, והילדים שלו מוזנחים מאוד, ויש לו ארוחת ערב רק אם הוא מבשל, הכלים האלו מוציאים לגמרי את האדם, משני הצדדים, גם מצד הבעל וגם מצד האשה.

הטלפון הוא עבודה זרה

צריך הרבה להתפלל על זה, אנחנו נוסעים לרבינו, על מה יש להתפלל בציון, נתפלל, רבינו הקדוש תן לי לב נקי, תן לי את הכוחות שאדע להבדיל בין העבודה לבית, למה צריכים לשבת כל היום בבית עם הטלפון,

להקשיב לאשה, אי אפשר להקשיב לאשה אם יש טלפון בבית, אי אפשר, אל תשקרו לי, אין לי כח לצעוק עכשיו, זה ערב שבת נחמו אני לא רוצה לצעוק.

אשה צריכה בעל שידבר איתה כמה דקות

אומרים שבדור הזה צריך לדבר יפה, מספרים שמישהו לקח את התרנגול בכפרות ערב יו"כ, והוא דיבר לתרנגול, ושאלו אותו למה אתה מדבר, הוא אמר שבדור הזה כבר אסור להכות [מ'קען נישט שלאגן כפרות], צריך לדבר יפה, אבל הבדיחה לא כל כך מתאימה, כי הליברלים אומרים שזה צער בעלי חיים ואסור בכלל לעשות מנהג כפרות, בכל מקרה אני ידבר איתכם יפה, איך מישהו שראשו ורובו בטלפון, יכול לשבת עם אשתו ולהקשיב לה, הרי יש לו דברים מעניינים בכיס שלו, והוא כזה מסכן, כי מה היא כבר צריכה, אתה באמת חושב שאשתך צריכה הרבה כסף, ממש לא, אולי כשאתה לא מקשיב לה, אתה תצטרך לשלם הרבה, אבל היא לא צריכה את זה, חז"ל אומרים רוצה אשה בקב ותפלות, מתשעה קבין ופרישות, היא צריכה בעל, היא צריכה מישהו לשוחח איתו, לא יותר מזה, תהיה בבית, איפה אתה נמצא, אתה כאילו בבית, אבל הראש שלך במקום אחר לגמרי, באמצע השטויות בטלפון שלך.

לא להיות עסוק עם הנשיאות והשטויות

מה איכפת לך מה שני טפשיים אומרים זה על זה, שני מועמדים לנשיאות, שני גויים מדברים שטויות כל היום, מלאים בשקר וחנופה וכבוד וכסף, ואתה עם הנשמה היהודית צריך לצפות בשטויות האלו, ירחם השם, ורואים שכל העולם הולך להיחרב, אני לא רואה במשניות ובגמרא שמהו הולך להיחרב, גם בלי משניות וגמרא לא רואים את זה, אם תשב עם אשתך ותשוחח איתה תראה

וכעת קורין למדינה להיפך, 'דאס קלוגע לאנד און די נארישע מלכות' [מדינה חכמה ומלך טיפש], ומי שיחגור מתניו להחזיר את השם הראשון לקדמותו, שיהא מדינה טיפשית ומלך חכם, הוא יהיה המלך, והכוונה שהיום המדינה מאוד חכמה, הטכנולוגיה מאוד חכמה, העולם מאוד מתקדם, אבל המלכות טיפשית, אין כאן מלכות שמים בעולם.

להתפלל להיות נקי מהכלים

צריך הרבה להתפלל להקב"ה על זה, ואף אם יפסידו כמה דולרים מזה שלא מכניסים את הטלפון הביתה, זה שווה, לא הכל זה כסף, אנשים כל כך אדוקים עם הכלים ועם הפרנסה, לתפוס עוד לקוח ועוד לקוח, זה נסיון לא פשוט, ולי אין את הנסיון ולכן אני לא מזלזל בכל מי שיש לו את זה, אבל אני רוצה שנתחזק יחד עם העצות של רבינו, לי יש את הקשיים שלי שאני מתפלל עליהם, ולכולם יש את הקשיים שלהם, וכעת בשבת נחמו, אנחנו מתנחמים בזה שיש לנו את 'ואתחנן אל השם', בזה שאנחנו יכולים להתפלל שוב ושוב, נעשה את העצה הזאת, ונבקש מהקב"ה שוב ושוב, וכשאנחנו ניסע עוד מעט לרבינו לראש השנה, נבקש על כך.

זכרינו לחיים טובים עם הקב"ה

מוהרא"ש היה אומר מה'מנחת אלעזר', שמחמשה עשר באב, מתחילים כבר להתברך 'כתיבה וחתימה טובה', כי 'חמשה עשר באב' בגמטריא 'כתיבה וחתימה טובה', ואנחנו מתכוונים ליום הדין, ומה נבקש ביום הדין, זכרנו לחיים, רבש"ע אני רוצה לחיות איתך ביחד, וכתבינו בספר החיים, שיהיה לי חיים טובים, שיהיה לי נעים בבית, שארצה לבוא הביתה, יהודי ששומר על עיניו, נעים לו בביתו, הוא לא מתעצבן מאשתו, הוא יכול לשבת ולהקשיב לה, זה מצוה כל כך גדולה

רוצות שהבעל ישב בבית כמה דקות ויקשיב להם, לא צריכים כלום יותר מזה, הוא מגיע הביתה לכמה דקות ועסוק עם הטלפון, זורק לה כסף והולך הלאה, צריך לעשות הרבה תשובה על דברים כאלו, ואני מדבר מנשים יראי שמים, כי אשה אחרת היתה מיד הולכת לבית דין, והנשים האלו לא רוצות לשבור את הבית, רוצות להחזיק את הבית עם כל הכח, ורק רוצות בעל שיקשיב להן כמה דקות, סוחבות בית עם ילדים, עסוקים איתם כל היום, ומבקשות מהבעל, בא נצא כמה דקות לדבר, אבל הוא עסוק עם החברים, הלב שלי פשוט מתפוצץ מזה, אני לא יכול להכיל את זה, כל כך כואב לי הלב, בפסח הגיע לכאן אורח והוא התיישב על מקומי, ואמר לי אחד האברכים, כל הכבוד שראש הישיבה ויתר על מקומו, אמרתי לו, לא זה החידוש שלי, החידוש הוא שעל אף כל התלונות אני עוד ממשיך לעשות שידוכים, למה לעשות שידוכים, האם אני רוצה עוד שנה לקבל עוד טלפון מאשה, שתטען שאין לה בעל, יש אברכים שמסרתי את נפשי לשידוכים שלהם, קניתי לעצמי שונאים, חלק מהמשפחה התקוממו נגדי, וכל מטרתי הייתה שיהיה להם טוב, ושיוכלו לחיות בקדושה וטהרה ולעשות רצון השם, ובסוף הבעל עסוק עם חברים, האשה אומרת אני לא רוצה להתגרש, כי מוהרא"ש אמר להחזיק את הבית בכל הכח, אבל מה השיעור, למה שהבעל לא יקשיב לי חמש דקות ביום, ואין לי מה לדבר עם הבעל, כי הוא נמצא בתוך הטלפון, ומי שנמצא בתוך הטלפון נמצא בתוך הקליפות.

בגלל שהקהילה קדושה אני מבקש ממכם

אי אפשר לחכות עד אומן, צריך כבר להתפלל על זה, יש עכשיו שבעה דנחמתא, שבעה שבועות עד ראש השנה, ואתחנן, עקב, ראה, שופטים, כי תצא, כי תבוא, נצבים וילך, ותשפ"ד הסתיים, עם מה ניסע לרבינו-

ששום דבר לא חרב, אבל כעת כשאתה מקשיב לכל השטויות, יש באמת חורבן, הבית שלך חרב לגמרי, אברך שוכר איזה צריף בקאנטרי, וזורק שם את אשתו, והוא נוסע לעיר, ואילו הוא היה עושה כסף, נו, אבל הוא לא עושה כסף, יושב עם חברים כל היום ומשחק איתם, תבוא הביתה ותשחק עם אשתך והילדים.

אין כזה דבר חברים

אני רוצה לגלות לך סוד מה זה חברים, אני זוכר שבתחילת ההתקרבות שמעתי את זה ממוהרא"ש, ולא הבנתי מה הוא אומר, הרגשתי מה שאתה מרגיש עכשיו בשיעור, הרי יש לי חברים טובים, והוא ישב ואמר שאין דבר כזה חברים, ואני ידעתי שיש לי חברים, אני יושב בבית כנסת ומדבר עם חברים ומקשיבים לי, ומוהרא"ש היה אומר, תסתכלו על הזקן שלי, אין כזה דבר חברים, אל תנסו את זה לבד, אני כבר בדקתי על עצמי, אין מה לסמוך על חברים, רק אחרי שנים ראיתי כמה הוא צדק, פתאום מקבלים מכות מחבר פלוני וגניבות מחבר אלמוני, אל תזרקו את האשה, זה דבר כזה גועלי ונוראי להשאיר את האשה לבד לכל הקיץ, והאשה מתקשרת והאברך עסוק עם חברים, זה כאב לב נוראי מה שעושים, וכי ראיתם פעם איש מבוגר עם חברים? אני לא רוצה לחקות אנשים מבוגרים, אבל הם יושבים עם לשון בחוץ, ובקושי מסוגלים לזוז, לא יכולים להתלבש לבד, אם התנהגת יפה כל השנים, היא תכבד אותך ותעזור לך, ואם לא, יסחבו אותך מבית אבות למשנהו, איך מותר ליהודי להיות עסוק עם חברים על חשבון אשתו.

הנשים מוסרות נפשן להחזיק את הבית

נשים בוכות ואומרות, שאין להן בעל, מבחוץ הכל נראה כל כך יפה, יש בית יפה, ויש רכב יפה, אבל אין להם עם מי לדבר, רק

צריך כסף, כדי לקנות אוכל, למה אתה צריך אוכל, כדי שיהיה לי כח לעבוד, וכך הוא שאל אותו שוב ושוב, והגוי לא קולט שהוא חוזר על עצמו, ואחרי זה שאל הצדיק את היהודי, למה אתה עובד, הוא עונה, כדי להביא פרנסה לאשתי ולילדים, וללכת אחרי זה לבית מדרש ללמוד ולהתפלל, וכאן השיחה נגמרה, כי צריכים ללמוד ולהתפלל כי כך הוא רצון השם, תבנו עסק בריא, מה מטרת העסק, מטרת העסק ללכת הביתה בשעה חמש, לאשה ולילדים, וללכת לבית הכנסת להתפלל וללמוד, למה צריך עוד כסף, יש לך בית, ויש לך בית כנסת, ומחר בבוקר תלך לבית כנסת ותבקש מהקב"ה שישלח לך פרנסה, ואז תמשיך לעבודה, ותראה מה פספסת בלילה.

שנוכה להתנחם

לפחות תבקשו מהקב"ה שינחם אותנו, שנוכה לחלק בין עבודה לבית, שנדע שכל הבית שלנו זה הקב"ה, ד' יעזור לנו שנוכל להתנחם, הלב שלי שבור לרסיסים אני לא יכול להמשיך את השיעור, הדברים האלו מוציאים ממני את הכוחות, אל תנחמו אותי שהקהילה כאן יפה, אני מבקש ממך, אני זכיתי לחתן אותך, ואתה מזלזל במתנה הזאת, אתה משאיר את אשתך לבד, אתה כל היום עם חברים, ואתה אומר שאתה צריך קצת להתאושש, תתאושש כבר ותלך הביתה, למה אתה כל כך מזלזל בה, ויש לך נס שהיא לא רוצה לשבור את הבית, והיא מצייתת למה שהצדיקים אומרים, וכי בגלל זה מותר לדרוך עליה, וכי בגלל שהיא הולכת לשיעור ושומעת שאם היא רוצה ילדים יראי השם, היא צריכה להיות כל הזמן מוכנה, ולא לבכות בבית על זה שאין לה בעל, וכי בגלל זה מותר לבעל לשבת כל היום בטלפון, ולתת לה את ההרגשה שהיא הגלגל החמישי שלך, שד' ינחם את כולנו, וינחם אותי, כי זה מאוד קשה לי, שואלים אותי מה הדבר הכי

אנחנו חייבים לבוא לרבינו עם שלום בית, למה שלא נשב כמה דקות ביום להקשיב לה, ואם היא מתוחה ויש לה יום קשה, תצא איתה, ותהיה לגמרי איתה, לעשות חסד זה דבר מאוד חשוב, לעזור לחבר זה מאוד חשוב, ובבית זה הרבה יותר חשוב, עוד מעט יבואו לנחם אותי ולהגיד לי שיש לי קהילה יפה, ר' אהרן נבהל כשאני מדבר ככה, ומגיע אחרי זה להגיד לי שיש לי קהילה יפה, אני יודע מזה, ורק בגלל זה אני יושב כאן ומדבר, אם לא היתה כאן קהילה יפה לא היה לי למי לדבר, והייתי אומר כאן תורות ומשלים, ובגלל שיש כאן קהילה יפה וקדושה, אני מרגיש שיש לי עם מי לדבר, ולכן אני מדבר, תעשו לעצמכם חשבון הנפש אם באמת צריך את הטלפון בבית.

חנות אחת נורמלית

דיברתי בשבת, אבל לא כולם יכולים להגיע עד לכאן, לכן אגיד שוב כעת, יש כאן לא רחוק מפה, חנות ענקית 'אייס', ובחמשה דקות לפני חמש אחה"צ, הרמקולים מכריזים שזה הולך להיסגר, ובשעה חמש החנות סגורה, בעל החנות אומר, כבר עשיתי מספיק כסף, זה פלא גדול, כבר לא מוצאים היום דבר כזה, אם מישהו יגיד לו שלכל הפחות בשבועות הקיץ שיפתח עד עשר בלילה, אפשר לעשות הרבה כסף, והוא צוחק על כולם, וסוגר בחמש, זה מומלץ להיכנס שם בחמש דקות לפני חמש, ולראות את החנות הנורמלית היחידה שיש היום בארה"ב, הוא אומר שיש לו מספיק כסף לאוכל לאשתו וילדיו ועכשיו הוא הולך הביתה, הוא לא צריך עוד כסף, טיפש עובד עד מאוחר.

למה עובדים – כדי ללכת הביתה ולבית כנסת

הקדושת לוי זי"ע שאל את הגוי למה אתה עובד, עונה הגוי שהוא צריך כסף, ולמה אתה

בן אדם שלישי לחיי הנישואין שלנו, איזה דברי הבל ושטויות הן, כשמישהו לא מרגיש טוב, לא אומרים אנחנו לא הולכים לרופא ולא נכניס הביתה בן אדם שלישי ונמות שנינו ביחד לבד, חס ושלום לדבר ככה, אם סובלים בבית הולכים לאדם שלישי, שיציל לך את חיי הנישואין שלך, יה"ר שד' ינחם אותנו ויגאל אותנו.

קשה בעבורי ומה הדבר שהכי משמח אותי, כשבני זוג אומרים לי שהם חיים בשלום, זה הרגע המשמח שלי, וכשאשה מתלוננת שהיא סובלת ומתחננת שלא אגיד לבעלה כלום שהיא סובלת כי הוא יקרע אותה, זה הרגע הכי מצער שיש לי, הרי היא סובלת, ואפילו את זה אסור לה להגיד, אסור לה ללכת לרופא לספר את הצער שלה, הבעל אומר לה, אל תכניסי
